

6

StAB

GERECHTELIIKE
OMGEVINGSDESKUNDIGEN

Raad van State	
Afd. BRR	
Ingekomen:	14-10-14
Behandeld DD.	
Parasit:	

StAB

GERECHTELIJKE
OMGEVINGSEKSPERTEN

De Voorzitter van de Afdeling
bestuursrechtspraak
van de Raad van State
Postbus 20019
2500 AE Den Haag

Bezuidenhoutseweg 60
2594 AW Den Haag

Postbus 95928
2509 CX Den Haag

T 070 3150150
F 070 3150195

info@stab.nl
www.stab.nl

ING 5008021
KvK Den Haag 41159871

Uw kenmerk	Uw brief	Kenmerk	Datum
201403103/1/R1	18 juli 2014	StAB-39543	14 oktober 2014

Onderwerp
Centrale Verwerkingsinstallatie Raaieinde te Grubbenvorst (gemeente
Horst aan de Maas).

In antwoord op uw brief van 18 juli 2014 ontvangt u hierbij het gevraagde verslag.

De directeur,

mr. G.P.I.M. Wuisman

Contactpersoon: ing. T. van der Meulen
Telefoonnummer: +31703150142

Verslag ex artikel 8:47 Algemene wet bestuursrecht

Opdrachtgever
**Afdeling bestuursrechtspraak van de
Raad van State**

Kenmerk opdrachtgever
201403103/1/R1

Datum opdracht
18 juli 2014

Onderwerp
**Centrale Verwerkingsinstallatie Raaieinde te
Grubbenvorst (gemeente Horst aan de Maas)**

Kenmerk StAB
StAB-39543

Datum
14 oktober 2014

Opsteller
ing. T. van der Meulen

Toetser
bc M. Biermans-Zuijderduijn

Inhoud

	Samenvatting	3
1	Inleiding	7
1.1	De bestreden besluiten	7
1.2	De appellanten	7
1.3	Onderzoeksvraag	7
1.4	Werkwijze	8
1.5	Het project	8
1.5.1	Algemeen	8
1.5.2	Beoogde inrichting plangebied	9
1.5.3	Huidige situatie	9
1.5.4	Ligging plangebied en de omgeving van het plangebied	10
1.5.5	Bestemmingsplan	11
1.5.6	Omgevingsvergunning	13
1.5.7	Andere relevante besluiten	14
1.6	De beroepen	16
1.7	Leeswijzer	18
2	Nut en noodzaak / alternatieven	19
2.1	Standpunten partijen	19
2.2	Uitgevoerd onderzoek	19
2.3	Beoordeling StAB	21
2.3.1	Nut en noodzaak van de ontgronding	21
2.3.2	Alternatieven	23
2.4	Resumé	24
3	Strijdigheid ruimtelijk beleid	26
3.1	Standpunten partijen	26
3.2	Provinciaal omgevingsplan Limburg (POL)	26
3.3	Beoordeling StAB	28
3.4	Resumé	29
4	Natuurwaarden	31
4.1	Standpunten partijen	31
4.2	Uitgevoerd onderzoek	31
4.3	Beoordeling StAB	32
4.4	Resumé	33
5	Archeologie	34
5.1	Standpunten partijen	34
5.2	Bevindingen StAB	34
5.3	Resumé	36
6	Geluidhinder	37
6.1	Standpunten partijen	37
6.2	Beoordelingskader	37
6.3	Beoordeling StAB	38

6.4	Resumé	40
7	Akoestische beoordeling	42
7.1	Standpunten partijen	42
7.2	Beoordeling StAB	42
7.2.1	Het akoestisch onderzoek	42
7.2.2	Bronvermogen breekinstallatie en aanvullende maatregelen	43
7.2.3	Maaiveldhoogte	44
7.2.4	Controlevoorschrift	44
7.3	Resumé	44
8	Laagfrequent geluid	46
8.1	Standpunten partijen	46
8.2	Beoordelingskader	47
8.3	Aanvraag en vergunningvoorschriften	48
8.4	Beoordeling StAB	49
8.5	Resumé	51
9	Trillinghinder Océ	52
9.1	Standpunten partijen	52
9.2	De bedrijfsvoering van Océ	52
9.3	Normering	53
9.4	Kans op het ontstaan van trillingen	53
9.5	Uitgevoerd onderzoek	54
9.6	Beoordeling StAB	54
9.7	Resumé	55
10	Stortplaats	56
10.1	Standpunten partijen	56
10.2	Beoordeling StAB	56
10.3	Resumé	57
	Bijlagen	58

Samenvatting

Bij besluit van 11 februari 2014 heeft de raad van Horst aan de Maas het bestemmingsplan "Centrale Verwerkingsinstallatie Raaieinde" vastgesteld. Bij besluit van 18 februari 2014 heeft het college van burgemeester en wethouders van Horst aan de Maas een omgevingsvergunning op basis van artikel 2.1, lid 1, onder a (bouwen) en e (milieu), van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht verleend aan CVI Haven Raaieinde B.V. Deze besluiten zijn, samen met nog een aantal andere besluiten, met toepassing van de coördinatieregeling ex artikel 3.30 Wet ruimtelijke ordening tot stand gekomen. Tegen het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning is beroep aangetekend door omwonenden, de Vereniging Behoud de Parel en door Océ-Technologies B.V. De beroepsgronden van omwonenden en Vereniging Behoud de Parel hebben betrekking op de nut en noodzaak van het project, de locatiekeuze, de strijdigheid met ruimtelijk beleid, aantasting van de natuurwaarden, archeologie, geluidhinder, hinder vanwege laagfrequent geluid en de aanwezigheid van een stortplaats. De beroepsgronden van Océ hebben in hoofdzaak betrekking op trillinghinder in relatie tot de bijzondere gevoeligheid van de bedrijfsvoering.

Bij brief van 18 juli 2014 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State de StAB verzocht een onderzoek in te stellen.

In dit verslag is naar aanleiding van de beroepsgronden het volgende opgemerkt.

Nut en noodzaak/locatiekeuze

Het project maakt zelf geen onderdeel uit van de ruimte voor de riviermaatregelen in de Zandmaas en levert ook geen bijdrage aan hoogwaterbescherming. De aanleg van een haven en verwerkingsinstallatie aan het Raaieinde komt voort uit de keuze om in dit traject van het Zandmaasproject te kiezen voor een centrale verwerkingsinstallatie voor het bij de projecten vrijkomende toutvenant. Het plan-MER en de daarop volgende onderzoeken bevatten een navolgbare onderbouwing van de locatiekeuze en van de overwegingen die hebben gespeeld bij de keuze tussen centrale of decentrale verwerking. De verwerkingsinstallatie en haven zijn uitsluitend bedoeld voor toutvenant dat in dit deel van de Zandmaas vrijkomt. Op het moment dat binnen de CVI uitsluitend materiaal uit de Zandmaasprojecten en uit het eigen gebied wordt verwerkt dan bestaat er een directe relatie met de doelstellingen van het Zandmaasproject waarvan de nut en noodzaak onbestreden zijn.

Strijdigheid met ruimtelijk beleid

De gronden van het plangebied liggen binnen de zones "Provinciale Ontwikkelingszone Groen", "Ecologische Hoofdstructuur – Nieuwe Natuur" en "Ecologische Verbindingszone" als bedoeld in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL). De ontgrondings- en verwerkingsactiviteiten die het

bestemmingsplan mogelijk maakt, passen niet binnen de hierbij behorende ontwikkelingsperspectieven. Door verweerders is onderkend dat er op dit moment sprake is van strijdigheid met het POL maar zij menen dat in de eindsituatie (na circa 20 – 25 jaar) deze strijdigheid geheel kan worden opgeheven. Op de vraag of het tijdelijke karakter van het project reden voldoende reden is om deze strijdigheid acceptabel te vinden (zoals verweerders doen) ga ik, gelet op het juridische karakter ervan, niet in. Ik stel vast dat op dit moment slechts globaal inzicht bestaat in de wijze van herinrichting. Gelet op de toegekende bestemmingen staat op grond van het plan niet vast dat de inrichting van het plangebied in de eindfase niet in strijd is met het POL. Wel heb ik vastgesteld dat de tijdelijkheid van het project is vastgelegd in de ontgrondingsvergunning, de watervergunning en in een privaatrechtelijke samenwerkingsovereenkomst.

Natuurwaarden

Ten behoeve van onder meer het bestemmingsplan is onderzoek uitgevoerd naar de natuurwaarden binnen en buiten het plangebied en de (directe en indirecte) gevolgen die kunnen optreden. Uit het natuuronderzoek blijkt dat de ijsvogel en de bever niet binnen het plangebied zijn aangetroffen. Het plangebied zelf is niet geschikt als broedgebied voor de ijsvogel. In het onderzoek is aannemelijk gemaakt dat het plangebied op dit moment geen actueel leefgebied voor de bever is. In het geohydrologisch onderzoek dat is opgesteld voor de ontgrondingsvergunning zijn de gevolgen voor het grondwater ter plaatse van natuurgebieden in de omgeving beoordeeld. Het plan maakt de maatregelen mogelijk die nodig zijn om verlaging van het grondwaterpeil te voorkomen. Gelet hierop zijn er geen effecten te verwachten bij het Sint Janssleutelbos

Archeologie

Voorafgaande aan de besluitvorming is onderzoek uitgevoerd naar de in het plangebied aanwezige archeologische waarden. Uiteindelijk zijn vier locaties als archeologisch behoudenswaardige vindplaatsen aangemerkt. Verweerders hebben bij de beoordeling volledig aangesloten bij het (gemotiveerde) selectiebesluit van gedeputeerde staten in verband met de verleende ontgrondingsvergunning. Appellanten hebben in deze procedure geen inhoudelijke argumenten aangevoerd waarom deze beoordeling onjuist zou zijn.

Geluidzone / grenswaarden

Het gehele plangebied c.q. de gehele inrichting wordt door verweerders aangemerkt als een industrieterrein als bedoeld in de Wet geluidhinder. De geluidzone krachtens artikel 40 van de Wet geluidhinder is enkele weken na het coördinatiebesluit vastgesteld. Deze geluidzone is vastgelegd in twee bestemmingsplannen die niet zijn bestreden. Tevens is een Besluit hogere waarden vastgesteld. Bij het verlenen van de omgevingsvergunning milieu zijn de hogere waarden voor de woningen op de juiste wijze in acht genomen. Voorafgaande aan het vaststellen van de hogere waarden is het aspect cumulatie

van geluid beoordeeld. Uit jurisprudentie volgt dat de verkeersbewegingen van en naar een gezonde industrieterrein niet hoeven te worden getoetst aan de equivalente geluidgrenswaarden noch aan de piekgeluidgrenswaarden.

Akoestische beoordeling

Bij het vaststellen van de geluidgrenswaarden in de omgevingsvergunning milieu zijn de geluidzone en het Besluit hogere waarden in acht genomen. De berekende geluidbelasting ter plaatse van de woningen en de omvang van de geluidzone is gebaseerd op een akoestisch rapport waarin gegevens van andere soortgelijke installaties als uitgangspunt is gehanteerd. Het bronniveau van de breekinstallatie is gebaseerd op meetgegevens van een soortgelijke installatie. Er is geen aanleiding om te veronderstellen dat met verkeerde maaiveldhoogten is gerekend. In het geval dat de geluidbelasting hoger is dan geprognosticeerd dan is het binnen het plangebied/inrichting mogelijk om aanvullende voorzieningen te realiseren (geluidwallen, betonschermen nabij verwerkingsinstallatie). In de vergunning ontbreekt echter een controlevoorschrift.

Laagfrequent geluid

Appellanten vrezen voor hinder door laagfrequent geluid (LFG) en vinden de voorschriften ontoereikend. Voor LFG is geen algemeen geaccepteerde normstelling beschikbaar. Verweerders hebben gebruik gemaakt van de normstelling uit de "Vercammen curve 3-10% -buiten". Ernstige geluidhinder kan hiermee voorkomen worden. Door middel van het treffen van de juiste maatregelen aan de bron kan het ontstaan van LFG worden voorkomen of beperkt. Pas na het in werking stellen van de installatie kan vastgesteld worden of de potentiële LFG-bronnen inderdaad zodanig geëlimineerd of gereduceerd zijn dat de hinder door LFG is beperkt. De in de omgevingsvergunning opgenomen voorschriften met daarin normstelling (voorschriften 6.11 en 6.13) en de onderzoeksverplichtingen geven waarborg tegen het optreden van ernstige hinder door LFG (voorschriften 6.12 en 6.14). Zonodig kunnen aanvullende maatregelen in de overdrachtssfeer worden genomen (geluidwallen, betonnen schermen) en dit is ook verplicht gesteld (voorschriften 6.15 en 6.17). Met berekeningen is aannemelijk gemaakt dat de als uitgangspunt gehanteerde immissienorm bij de woningen (Vercammen-curve 3-10% buiten), zonodig na het treffen van aanvullende maatregelen en voorzieningen, kan worden nageleefd als aan de normstelling in de voorschriften 6.11 en 6.13 wordt voldaan. Gedurende de periode voor onderzoek en het nemen van maatregelen (voorschriften 6.12, 6.14, 6.15 en 6.17) kan er ernstige hinder optreden als gevolg van LFG.

Trillinghinder Océ

Op een afstand van circa 1.000 meter en verder van de zuidelijke grens van het plangebied bevinden zich gebouwen van printerfabrikant Océ Technologies B.V. In een aantal gebouwen is storingsgevoelige apparatuur aanwezig.

Er bestaat geen beoordelingskader met normstelling om de trillinghinder voor verstoringsgevoelige apparatuur te beoordelen. In deze situatie heeft adviesbureau Fugro Geoservices B.V. een indicatieve worstcasebeoordeling van de optredende trillingniveaus uitgevoerd. Hieruit blijkt dat het zeer onwaarschijnlijk is dat de bij CVI (zowel bouw/aanlegfase als exploitatiefase) optredende trillingen schade aan de apparatuur van Océ zullen veroorzaken.

Stortplaats

In de was-en bezinkvijver wordt een hoeveelheid niet-vermarktbaar zand opgeslagen. Deze berging heeft een capaciteit van meer dan 25.000 ton als genoemd in categorie 5.4 van bijlage I van de Richtlijn industriële emissies. Er geldt echter een uitzondering voor stortplaatsen voor inerte afvalstoffen, waar in dit geval sprake van is.

1 Inleiding

1.1 De bestreden besluiten

- Het besluit van 11 februari 2014 van de raad van Horst aan de Maas tot vaststelling van het bestemmingsplan "Centrale Verwerkingsinstallatie Raaieinde"¹ op grond van de Wet ruimtelijke ordening.
- Het besluit van burgemeester en wethouders van Horst aan de Maas van 18 februari 2014 tot het verlenen van een omgevingsvergunning op basis van artikel 2.1, lid 1, onder a (bouwen) en e (milieu), van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht aan CVI Haven Raaieinde B.V. (hierna: CVI B.V.) voor het oprichten van een haven en een verwerkingsinstallatie.

1.2 De appellanten

- 1A L.J.P. Coopmans, M.A. Steyn, H.J.M. Geurts, W. Bakker, H.M. Lamberts, J.H. van Schaik, H.J. Weersink en L.G.C. van Laar, allen te Grubbenvorst, vertegenwoordigd door mr. R.A.M. Verkoijen van Achmea Rechtsbijstand te Tilburg² (hierna: Coopmans e.a.);
- 1B Océ-Technologies B.V. te Venlo, vertegenwoordigd door mr. J.A. Huijgen te Den Haag (hierna: Océ);
- 1C P.G.M.W. Vallen, J.M. Spoormakers, J.A.T. van Hoof en M. Baggen, allen te Grubbenvorst, vertegenwoordigd door mr. R.A.M. Verkoijen van Verkoijen Juridisch Advies te Venlo (hierna: Vallen e.a.);
- 1D Vereniging Behoud de Parel, B. Smits, F. Leyser, R. van der Velde, P. Baggen, P. Schreurs, J. Rademakers en R. Jans, allen te Grubbenvorst, vertegenwoordigd door mr. T.I.P. Jeltrema van TRC Advocaten te Veldhoven (hierna: de Vereniging e.a.).

1.3 Onderzoeksvraag

Bij brief van 18 juli 2014 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State de StAB verzocht een onderzoek in te stellen. Het onderzoek dient te zijn gericht op de feiten en gevolgen van het plan, voor zover dit nodig is voor de behandeling van de beroepen. De bevindingen van het onderzoek moeten in een schriftelijk verslag aan de Afdeling bestuursrechtspraak kenbaar worden gemaakt. Omdat in deze situatie er twee bestreden besluiten zijn, de met elkaar samenhangende beroepsgronden betrekking hebben op beide besluiten, ben ik in dit verslag niet alleen ingegaan op het plan maar ook op de omgevingsvergunning.

¹ In de verschillende stukken worden zowel de benamingen Raaieinde als Raaieind gebruikt. In dit verslag sluit ik aan bij de (niet consequente) benamingen die in de betreffende stukken worden gehanteerd.

² De heer Verkoijen is thans werkzaam bij Goorts + Coppens advocaten (zie de in het dossier aanwezige brief van 25 augustus 2014).

1.4 Werkwijze

In het kader van het onderzoek is op 5 september 2014 het gebied bezocht. In de door de CVI Raaieinde B.V. aangekochte woning aan het Raaieind 3 is gesproken met de heer R. van Ark (DCM; Delfstoffencombinatie Maasdal)³, de heer J. Janssen (DCM), de heer J. van de Pasch (Teunissen), de heer J. Brouns (voorzitter projectgroep CVI Haven Raaieind) en de heer R. van de Wetering (LBP/Sight, akoestisch adviseur). Bij dit gesprek was tevens de heer M. Bouwmans, projectleider bij de gemeente Horst aan de Maas, aanwezig. Tijdens het bezoek is aanvullende documentatie verschaft. Deze is bij het verslag betrokken en de betreffende stukken zijn als bijlagen bij het StAB-verslag gevoegd. In de betreffende hoofdstukken wordt hiernaar verwezen.

Bij appellante Océ-Technologies B.V. (1B) is gesproken met mevrouw Y. Bakkers-Donné (Legal Counsel), de heer Ch. Persoon (Manager Health, Safety & Environment Department), de heer J. Heijnders (Project Manager Facilities, Real Estate, Services Projects). Bij het bezoek is aanvullende documentatie verschaft om de situatie te verduidelijken (bijlagen StAB-9.1 en StAB-9.2).

Bij de woning aan de Venloseweg 32 is, in overleg met de vertegenwoordigers van appellanten, gesproken met een afvaardiging van appellanten 1A, 1C en 1D. Bij dit gesprek waren onder meer aanwezig de heer en mevrouw Leyser (appellanten 1D), de heer Vollenberg van Vereniging Behoud de Parel (1D), de heer Bakker (1A) en de heer Verkoijen (advocaat van appellanten 1A en 1C).

1.5 Het project

1.5.1 Algemeen

Het bestreden bestemmingsplan en de bestreden omgevingsvergunning hebben betrekking op de realisatie van een haven met verwerkingsinstallatie voor zand en grind. In de verwerkingsinstallatie wordt in hoofdzaak zand en grind verwerkt dat vrijkomt bij maatregelen langs de Zandmaas in Noord Limburg die worden getroffen in het kader van het programma "Ruimte voor de rivier". Het gaat hier om verbreding en verdieping van de Maas in het gebied tussen Venlo en Arcen. Naar verwachting komt hierbij in een periode van 20 jaar circa 15 tot 20 miljoen m³ toutvenant (ongesorteerd zand en grind) vrij.

In 2007-2008 is een milieueffectrapport (MER) opgesteld ter onderbouwing van de locatiekeuze voor een centrale verwerkingsinstallatie in het traject waar het bij de projecten vrijkomende toutvenant kan worden gesorteerd en geclassificeerd tot

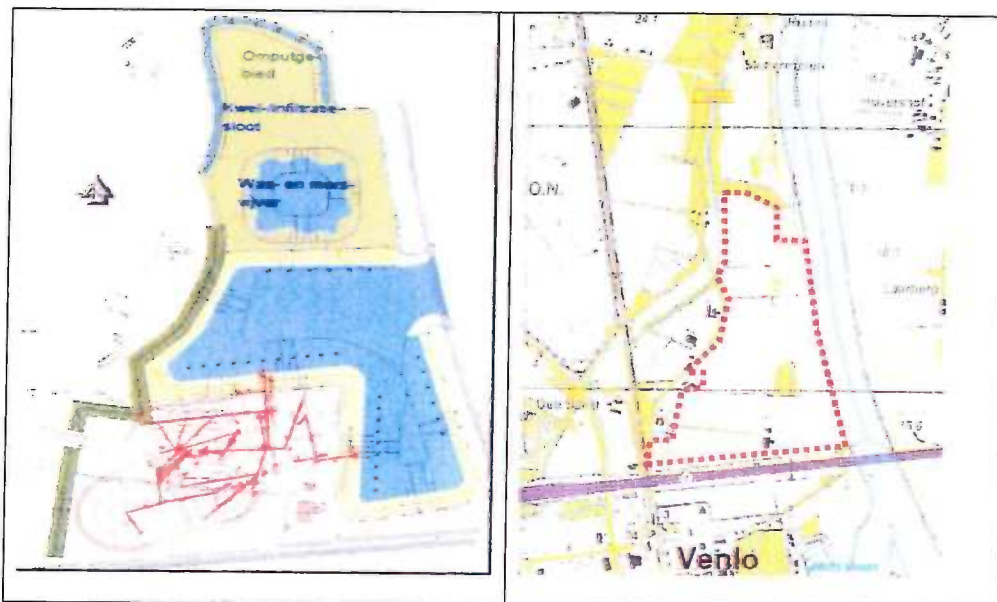
3

DCM is een samenwerkingsverband tussen twee zand- en grindverwerkende bedrijven: Teunesen Zand en Grint B.V. uit Gennep en Terraq uit Venlo. CVI Raaieinde B.V. is door DCM opgericht ten behoeve van onderhavig project.

bouwgrondstoffen (de plan-MER, toegevoegd als bijlage StAB-1.1)⁴. In 2012 is de plan-MER gevolgd door een besluit-MER (MER CVI Haven Raaieinde, 14 juni 2012, bijlage XI, stuk 3L).

1.5.2 Beoogde inrichting plangebied

Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 42 hectare. Hiervan zal ongeveer 15 hectare worden ingericht als haven waar de aanvoer van toutvenant en afvoer van bouwgrondstoffen met schepen kan plaatsvinden. Ongeveer 15 hectare wordt ingericht als bedrijfsterrein voor de verwerkingsinstallatie en de opslag van bouwgrondstoffen en infrastructuur voor de afvoer van bouwgrondstoffen per as. In het resterende deel (circa 12 hectare) wordt, na ontgronding van de percelen, een bezinkvijver aangelegd (voor niet-vermarktbaar materiaal, de zogenaamde "was en mors") en wordt een natuurgebied aangelegd. Na de exploitatie is het de bedoeling om het gehele plangebied in te richten als natuurgebied bedoeld voor extensieve recreatie.

Afbeelding 1.1: Links: globale indeling terrein met verwerkingsinstallatie, haven en de was- en morsvijver (bron: Natuurtoets, bijlage StAB-4.1, figuur 1.1). Rechts: ligging van het projectgebied (bron: Natuurtoets, kaart 1.1.)

1.5.3 Huidige situatie

De locatie voor de CVI bevindt zich in agrarisch gebied nabij de Maas. De gronden binnen het plangebied zijn momenteel in gebruik als landbouwgrond. In het

⁴ Het opstellen van een plan-MER werd oorspronkelijk noodzakelijk bevonden in verband met de benodigde wijziging van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) maar in een later stadium heeft het provinciaal bestuur geoordeeld dat een wijziging niet nodig is in verband met het tijdelijke karakter van de activiteit (zie verder hoofdstuk 3 van dit verslag).

zuidelijke deel van het gebied bevindt zich een boerderijwoning met bedrijfsbebouwing (Raaieind 1) die inmiddels door de CVI B.V. is aangekocht. Deze bebouwing zal worden gebruikt als bedrijfsruimte (kantoor, opslag e.d.). Centraal in het gebied is een bosgebiedje aanwezig met een oppervlakte van circa 0,6 hectare. Dit bosje wordt in de stukken ook wel aangeduid als "ooibosje". Het voormalige planologische regime is vastgelegd in het bestemmingsplan "Buitengebied Deel 3" uit november 2009. In dit plan hadden de gronden binnen het plangebied de bestemmingen "Agrarische doeleinden met landschappelijke en natuurwaarden", "Bos" en "Primair water". Dit plan (inclusief de plankaart) is in het dossier aanwezig als stuk 3M.

1.5.4 Ligging plangebied en de omgeving van het plangebied

Het plangebied bevindt zich ten zuiden van de kern Grubbenvorst en ten noorden van Venlo. Het gebied wordt globaal begrensd door de spoorlijn Venlo-Nijmegen (ten oosten), rijksweg A67 (ten zuiden), de Maas (ten westen) en uiterwaarde (noordzijde). Het gebied ligt nabij het knooppunt A67/A73 en het in de nabijheid hiervan ontwikkelde industrieterrein. Ten zuidoosten van het plangebied, aan de overzijde van de Maas, bevindt zich op het grondgebied van Venlo een industrieterrein waarop Océ-Technologies B.V. (1B) gevestigd is. De afstand tot de dichtstbijzijnde bebouwing van Océ op dit industrieterrein bedraagt ongeveer 1.000 meter.

De dichtstbijzijnde woningen bevinden zich aan de westzijde van het plangebied. Aan de Venloseweg en Raaieind staan een aantal vrijstaande woningen. De woningen aan het Raaieind 3 en Venloseweg 79 zijn de dichtstbijzijnde woningen en liggen op een afstand van respectievelijk 20 en 5 meter van de grens van het plangebied. Deze woningen zijn aangekocht door CVI B.V. Tijdens de werkzaamheden in het plangebied zullen deze verhuurd worden aan derden en zullen er – binnen het plangebied – geluidwallen als afscherming worden aangelegd.

De afstand tussen de grens van het plangebied en de woningen aan de Venloseweg 28 (appellant H.J.M. Geurts), 75, 32 (appellant F. Leyser), 34 en 36 bedraagt respectievelijk ongeveer 70, 60, 20, 60 en 30 meter. In noordelijke richting aan de Venloseweg staan nog enkele vrijstaande woningen op een afstand van meer dan 500 meter van de noordelijke plangrens. De dichtstbijzijnde woonbebouwing in de kern van Grubbenvorst bevindt zich op een afstand van ruim 1.000 meter.

Ten westen van het plangebied stroomt de Everlose Beek, welke aan de noordzijde een aftakking heeft richting de Maas (Baarsdonklossing). Langs de Baarsdonklossing bevindt zich een bronbos en er zijn twee poelen aanwezig. Ten noorden van het plangebied bevindt zich, in de nabijheid van de Everlose Beek, het Sint Janssleutelbos.

Voor een indruk van het plangebied verwijs ik naar de fotobijlage waarin ook luchtfoto's zijn opgenomen (bijlage StAB-1.2).

Afbeelding 1.2: Luchtfoto (bron: Google-Earth) met daarin enkele objecten indicatief aangeduid. A=Raaieinde 1, B=Raaieinde 3, C=Venloseweg 79, D= Venloseweg 32, E= Venloseweg 28, F= ooibosje, G= Baarsdonklossing en bronbos

1.5.5 Bestemmingsplan

Het bestemmingsplan "Centrale Verwerkingsinstallatie Raaieinde" (stukken 3A, 3B en 3C) maakt de realisatie van een haven en een verwerkingsinstallatie met bijbehorende voorzieningen mogelijk. De gronden in het plangebied hebben de bestemmingen "Bedrijf – Bouwgrondstoffenverwerking" (B-BV), "Groen" (G), "Natuur" (N), "Natuur – Natuurontwikkeling" (N-NO), "Verkeer" (V) en "Water" (WA). Met uitzondering van de bestemming "Verkeer" maken deze bestemmingen het mogelijk dat de winning en verwerking van bouwgrondstoffen plaatsvindt (artikel 3, lid 3.1, onder a, artikel 4, lid 4.1, onder b, artikel 5, lid 5.1 onder d, artikel 6, lid 6.1, onder a, artikel 8, lid 8.1, onder b). De gronden met de bestemming "Water" (WA) zijn onder meer bestemd voor een haven met bijbehorende voorzieningen (artikel 8 van de planregels).

De gronden met de bestemmingen "Natuur" (N) en "Natuur - Natuurontwikkeling" (N-NO) maken onder meer een was- en morsvijver mogelijk (artikel 5 en artikel 6). De gronden zijn tevens bestemd voor natuurontwikkeling. Binnen de

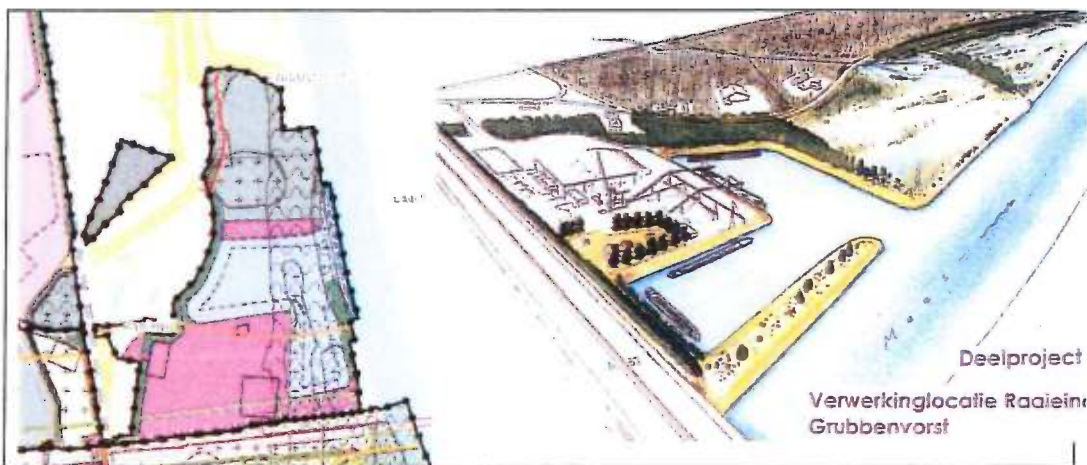
bestemming "Natuur" zijn ook extensieve vormen van recreatie passend binnen de natuurdoelstelling toegestaan.

De gronden met de bedrijfsbestemming zijn onder meer bestemd voor voorzieningen van categorie I (zie artikel 3, lid 3.1, onder b). In artikel 1, lid 1.35 van de planregels is gedefinieerd wat onder voorzieningen van categorie I wordt verstaan. Dit zijn ontgravings- en transportfaciliteiten, opslagdepots, geluidbeperkende voorzieningen, kantoorunits, opslagloodsen, werkplaatsen, een klasseer- en breekinstallatie, verladen en afvoeren van oppervlaktedelfstoffen zowel per as en schip en een laad- en loswal.

Ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van bedrijf -1" zijn uitsluitend voorzieningen van categorie II toegestaan (artikel 3, lid 3.1). Hiertoe behoren ontgravings- en transportfaciliteiten, opslagdepots, geluidbeperkende voorzieningen, verladen en afvoeren van oppervlaktedelfstoffen per schip en een laad- en loswal (artikel 1, lid 1.36). Deze aanduiding is toegekend aan de strook grond ten noorden van de bestemming "Water".

De gronden met de bestemming "Verkeer" zijn bestemd voor verkeersdoeleinden (artikel 7), zodat het terrein (in westelijke richting) kan worden ontsloten. De gronden met de bestemming "Groen" zijn bestemd voor groenvoorzieningen en geluidbeperkende voorzieningen (artikel 4, lid 4.1, onder a en c).

Naast bovengenoemde bestemmingen bevat het plan een aantal dubbelbestemmingen en aanduidingen waarvan de meeste voor het geschil minder relevant zijn. In hoofdstuk 5 van dit verslag wordt ingegaan op de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie".

Afbeelding 1.3: Links de planverbeelding (bron: Ruimtelijke plannen) en rechts "Artist Impression" (bron: aanvraag ontgrondingsvergunning).

In de plantoelichting wordt een onderscheid gemaakt in verschillende projectfasen. Tijdens de **aanlegfase** vinden er ontgrondingswerkzaamheden plaats om de haven te realiseren en wordt tevens het noordelijke terreindeel ontgrond. Het toutvenant wat hierbij vrijkomt wordt verwerkt in de

verwerkingsinstallatie. De dekgrond (bovenste bodemlaag) die daarbij vrijkomt zal worden verwerkt in geluidwallen en depots. Nadat het noordelijke deel is ontgrond zal dit worden aangevuld met dekgronden en ander niet vermarktbaar materiaal. Tevens zal hier de was- en morsvijver worden gerealiseerd. Dit proces (het ontgronden en vervolgens weer aanvullen) wordt "omputten" genoemd.

In de **exploitatiefase** is de haven in gebruik en wordt de verwerkingsinstallatie gebruikt voor het verwerken van toutvenant uit "Ruimte voor de Rivier-projecten". De was en mors van het verwerkingsproces wordt naar de was- en morsvijver geleid alwaar het fijne materiaal kan bezinken. De noordelijke strook met de bedrijfsbestemming is bedoeld voor de afvoer van bouwgrondstoffen per schip (aanduiding "specifieke vorm van bedrijf -1"). De haven met de CVI zal circa twintig jaar worden geëxploiteerd, met de mogelijkheid van een verlenging van vijf jaar (plantoelichting, blz. 34).

Na exploitatie zal het gebied worden ingericht als natuurgebied met mogelijkheden tot extensieve recreatie (**eindfase**). Het voorliggende bestemmingsplan heeft uitsluitend betrekking op de aanleg- en exploitatiefase. De concrete herinrichting zal te zijner tijd worden uitgewerkt in een herinrichtingsplan. Op bladzijde 35 van de plantoelichting (stuk 3C) is wel een referentiebeeld voor de invulling van de eindfase opgenomen (figuur 3.11).

Voor een overzicht van de verschillende fasen verwijs ik naar de bladzijden 25 tot en met 34 van de plantoelichting (stuk 3C) en naar het "Werkplan realisatie CVI Haven Raaieind" (bijlage StAB-1.3).

Tevens verwijs ik naar drie als bijlage toegevoegde plattegronden die door CVI B.V. ter beschikking zijn gesteld en een indruk geven van de verschillende projectfasen:

StAB-1.4	Tijdelijke situatie (aanlegfase, ontgroning plangebied)
StAB-1.5	Start exploitatie en einde ontgroning
StAB-1.6	Eindplan na de exploitatie (exclusief terrein verwerkingsinstallatie)

De tekeningen behoren bij de ontgrondingsvergunning.

1.5.6 Omgevingsvergunning

De omgevingsvergunning heeft betrekking op de onderdelen "Bouwen" (artikel 2.1, lid 1 onder a Wabo) en "Milieu" (artikel 2.1, lid 1 onder e Wabo). Aangezien de beroepsgronden zich met name richten op de activiteit Milieu zal ik de beschrijving daarop toespitsen. Het advies dat gedeputeerde staten van Limburg hebben uitgebracht over het milieudeel van de omgevingsvergunning maakt integraal onderdeel uit van het besluit (zie stuk 3K).

Allereerst merk ik op dat de grens van de inrichting in de zin van de Wet milieubeheer grotendeels gelijk is aan het plangebied en dus zowel de gronden met de bedrijfsbestemming als ook de gronden met de bestemmingen "Natuur", "Natuur- Natuurontwikkeling", "Water" en "Groen" omvat. Een duidelijke plattegrond met de grens van de inrichting is toegevoegd als StAB-1.7 (tekeningnummer 305840-RM-316-TO7-1).⁵

In de omgevingsvergunning wordt een onderscheid gemaakt tussen de aanlegfase (3 jaar, voorschrift 6.5) en de exploitatiefase. Tijdens de aanlegfase vinden er ontgrondingsactiviteiten plaats. Een deel van de dekgrond wordt hierbij gebruikt als 6 meter hoge aarden wal die dient als geluidwerende voorziening.⁶ In de aanlegfase zijn grondverzetmaterieel, een zandzuiger, de verwerkingsinstallatie en een tijdelijke loswal bij de Maas in werking gedurende de dagperiode (07:00-19:00 uur). In de exploitatiefase wordt toutvenant van elders per schip aangevoerd (gemiddeld 5,7 schepen per etmaal). De capaciteit van de verwerkingsinstallatie bedraagt circa 1 miljoen ton per jaar. De verwerkingsinstallatie is in werking tussen 06:00 en 22:00 uur. Circa 50% van het geclassificeerde toutvenant wordt afgevoerd per schip (gemiddeld 2,8 schepen per etmaal met een maximum van 14,3). Verder vindt er afvoer plaats per vrachtwagen (gemiddeld 67 vrachtwagens per etmaal met een maximum van 150).

Voor de verwerkingsinstallatie is circa 400 tot 1.000 m³ waswater per uur benodigd. Dit water wordt uit de haven onttrokken. Het gebruikte waswater wordt naar de was- en morsvijver gepompt waar de fijne delen naar de bodem bezinken. Na enige tijd zal zich hier een sliblaag vormen.

Verder worden binnen de inrichting opslagdepots, een kantoor, een werkplaats en een weegbrug gerealiseerd.

1.5.7 Andere relevante besluiten

Op verzoek van CVI B.V. heeft de raad bij besluit van 11 september 2012 de coördinatieregeling van toepassing verklaard op het project CVI Haven Raaieinde. De coördinatie op basis van artikel 3.30 van de Wet ruimtelijke ordening vindt plaats door het college van burgemeester en wethouders van Horst aan de Maas. De coördinatieregeling omvat naast het bestreden bestemmingplan en de bestreden omgevingsvergunning de volgende (niet bestreden) besluiten:

- Het besluit van gedeputeerde staten van Limburg van 30 januari 2014 tot het verlenen van een vergunning op grond van de Ontgrondingenwet;

⁵ De grens van de inrichting is identiek aan de grens van het gebied waar de ontgrondingsvergunning betrekking op heeft.

⁶ Deze worden gerealiseerd ter hoogte van de woningen Venloseweg 79 en Raaieind 3. Ter plaatse van enkele andere woningen aan de Venloseweg worden deze op uitdrukkelijk verzoek van de bewoners niet aangelegd. Ter plaatse van (onder meer) die woningen zijn hogere waarden geluidbelasting vastgesteld (zie verder par. 1.5.7 en hoofdstuk 6 van dit verslag).

- Het besluit van de minister van Infrastructuur en Milieu (I&M) van 4 februari 2014 tot het verlenen van een vergunning op grond van de Waterwet;
- Het besluit van 4 februari 2014 van burgemeester en wethouders van Horst aan de Maas tot het vaststellen van hogere waarden op grond van de Wet geluidhinder.

Hoewel deze besluiten door appellanten niet zijn bestreden, zijn deze wel relevant voor de behandeling van de beroepsgronden. Daarnaast houden de vaststelling van een geluidzone en de verleende ontheffing op grond van de Flora- en Faunawet verband met de beroepen van appellanten. Onderstaand ga ik op deze besluiten in.

Ontgrondingenwet

De vergunning krachtens de Ontgrondingenwet heeft betrekking op de ontgrondingswerkzaamheden binnen het plangebied. Er wordt circa 800.000 m³ teelaarde/dekgrond afgegraven en circa 2.088.450 m³ toutvenant. Volgens de aanvraag gaat het om circa 1.212.000 m³ vermarktbaar materiaal en circa 878.450 m³ was- en morsverliezen en niet vermarktbaar fijn zand. De aanvraag voor de ontgrondingsvergunning en de ontgrondingsvergunning zijn toegevoegd als StAB-1.8.

Waterwet

De vergunning krachtens de Waterwet heeft betrekking op het gebruik maken van waterstaatswerken, het onttrekken aan en/of brengen van water in/uit de rivier de Maas en het lozen van stoffen (zwevende deeltjes) in de Maas. De watervergunning is toegevoegd als bijlage StAB-1.9.

Wet geluidhinder – geluidzone en hogere waarden

De gronden binnen het plangebied worden beschouwd als een industrieterrein waar omheen een zone als bedoeld in de Wet geluidhinder wordt vastgesteld (zie verder hoofdstuk 6 van dit verslag). De geluidzone ligt over het grondgebied van de gemeente Horst en Maas en van de gemeente Venlo en is vastgelegd in de volgende bestemmingsplannen.

- Bestemmingsplan Geluidzone Centrale Verwerkingsinstallatie Raaieinde, gemeente Venlo. Besluit van 26 maart 2014 (bijlage StAB-1.10);
- Bestemmingsplan Geluidzone Centrale Verwerkingsinstallatie Raaieinde, gemeente Horst aan de Maas. Besluit van 11 maart 2014 (bijlage StAB-1.11).

In onderstaande figuur is de ligging van de zone aangegeven met daarbij de vigerende bestemmingsplannen die gewijzigd zijn.

Afbeelding 1.4: Ligging zone en bestemmingsplannen die daardoor gewijzigd zijn. Rood: grondgebied Horst aan de Maas (bestemmingsplan "Buitengebied Deel 3"). Groen en blauw: grondgebied gemeente Venlo (bestemmingsplan "Buitengebied Arcen en Velden" en "Océ en omgeving"). Bron: Bestemmingsplan "Geluidzone Centrale Verwerkingsinstallatie Raaieinde", gemeente Horst aan de Maas.

Het coördinatiebesluit omvat ook het besluit van 4 februari 2014 waarin het college hogere waarden heeft vastgesteld voor een aantal woningen. Dit zijn de woningen Raaieind 3 en Venloseweg 79, 36, 34, 32, 30, 75 en 28. Het besluit hogere waarden is in het dossier aanwezig als stuk 3N.

Flora- en faunawet

Voorafgaande aan de hiervoor genoemde besluiten (en dus ook zonder gebruikmaking van de coördinatieregeling) heeft de Staatssecretaris van Economische Zaken bij besluit van 17 mei 2013 aan CVI Haven Raaieinde B.V. een ontheffing krachtens artikel 75 van de Flora- en Faunawet verleend. De ontheffing heeft betrekking op de dwergvleermuis en de huismus. Dit besluit is toegevoegd als bijlage StAB-1.12.

1.6 De beroepen

In deze paragraaf worden de beroepsgronden van appellanten op hoofdlijnen samengevat weergegeven.

A. Het beroep van Coopmans e.a.

Het beroep van Coopmans e.a. heeft betrekking op beide besluiten. De volgende bezwaren zijn naar voren gebracht:

- A1 Er is sprake van een stortplaats als bedoeld in artikel 5.4 van bijlage I van de Richtlijn industriële emissies.

- A2 Als gevolg van het mogelijk optreden van laagfrequent geluid kan geen goed woon- en leefklimaat worden gegarandeerd. De voorschriften met betrekking tot laagfrequent geluid zijn niet afdoende.
- A3 De geluidgrenswaarden zijn hoger dan het referentieniveau van het omgevingsgeluid. De geluidzone is niet vastgelegd met de besluiten binnen het coördinatiebesluit.
- A4 De uitgangspunten in de akoestische beoordeling zijn niet correct. Het is onzeker of de vergunde geluidgrenswaarden nageleefd kunnen worden.
- A5 Er is onvoldoende rekening gehouden met cumulatie van geluidhinder (industrieterrein, spoor- en wegverkeerslawaal).
- A6 Er zal geluidoverlast en trillinghinder optreden als gevolg van aan- en afrijdend verkeer met vrachtwagens.
- A7. Er is niet onderzocht of alternatieven kunnen bijdragen aan een minder milieubelastende exploitatie.
- A8 Nut en noodzaak van het project zijn niet aangetoond.
- A9 Er is strijdigheid met het provinciale ruimtelijke beleid (Provinciaal Omgevingsplan Limburg).
- A10 Het plan heeft negatieve gevolgen voor de natuurwaarden.
- A11 Er is niet serieus gekeken naar alternatieven.
- A12 Vier locaties zijn ten onrechte niet als behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aangemerkt.
- A13 Het voeren van een goede ruimtelijke ordening wordt voor een ander doel gebruikt (economische motieven) dan waarvoor het is bedoeld.

B. Het beroep van Océ

Het beroep van Océ heeft betrekking op beide besluiten. De beroepsgrond kan als volgt worden samengevat.

- B1. De inrichting kan trillingen en laagfrequent geluid veroorzaken. Dit kan van invloed zijn op de bedrijfsvoering van Océ. Uitgevoerd onderzoek is niet toereikend.

C. Het beroep van Vallen e.a.

C1-C13. De beroepsgronden van Vallen e.a. zijn identiek aan de beroepsgronden genoemd onder A.

D. Het beroep van de Vereniging e.a.

Het beroep van de Vereniging e.a. heeft betrekking op zowel het bestemmingsplan als de omgevingsvergunning. De volgende bezwaren zijn aangevoerd:

- D1. Er is strijdigheid met het Provinciaal Omgevingsplan Limburg omdat de activiteit plaatsvindt in de Ecologische Hoofdstructuur en er geen compensatie plaatsvindt.
- D2. Van tijdelijkheid is geen sprake. Er is niet onderzocht wat de impact is op kwetsbare natuurgebieden na intensief gebruik van 25 tot 30 jaar.

- D3. De activiteit heeft geen rechtstreekse relatie met het Zandmaas/maasroute.
- D4. De noodzaak voor deze locatie is niet aangetoond.
- D5. De locatiekeuze is niet goed onderbouwd. Er zijn alternatieven.

De advocaat van appellanten 1A en 1C heeft bij brief van 25 augustus 2014 een reactie gegeven op het verweerschrift. Dit betreft een reactie van Peutz en heeft betrekking op de beoordeling van laagfrequent geluid (A8).

1.7 Leeswijzer

In dit verslag zullen de beroepsgronden geclusterd naar onderwerp worden behandeld. Beroepsgrond A13 (C13) heeft een juridisch karakter en zal buiten behandeling blijven.

De hoofdstukken 2 tot en met 5 hebben in hoofdzaak betrekking op het bestreden bestemmingsplan. De behandelde beroepsgronden in de hoofdstukken 7 tot en met 10 hebben in hoofdzaak betrekking op specifieke aspecten uit de omgevingsvergunning. Hoofdstuk 6 (geluidhinder) gaat in op beroepsgronden die zowel tot betrekking hebben op de ruimtelijke ordening (vaststellen geluidzone) als op milieuaspecten (geluidgrenswaarden in de omgevingsvergunning).

Hoofdstuk		Beroepsgronden
2	Nut en noodzaak/alternatieven	A7, A8, A11, D3, D4, D5
3	Strijdigheid met ruimtelijk beleid	A9, D1, D2
4	Aantasting natuurwaarden	A10
5	Archeologische waarden	A12
6	Geluidhinder	A3, A5, A6
7	Akoestische beoordeling	A4
8	Laagfrequent geluid	A2, A8, B1
9	Trillinghinder Océ	B1
10	Stortplaats	A1

2 Nut en noodzaak / alternatieven

2.1 Standpunten partijen

Volgens appellanten Coopmans e.a. en Vallen e.a. is er geen groot maatschappelijk belang om op deze locatie een CVI op te richten. Er zijn volgens hen ook alternatieve locaties beschikbaar daartoe wijzen zij op bestaande havens (bijvoorbeeld in Venlo of Wanssum) of bestaande winningen (zoals in Lomm). Zij vinden dat er geen nieuwe ontgrondingen nodig zijn. Appellanten Coopmans e.a., Vallen e.a. en de Vereniging e.a. stellen dat het motief van hoogwaterbescherming voortvloeiend uit het project Zandmaas/Maasroute niet opgaat omdat het voor het voorkomen van overstromingen niet nodig is de CVI op de gekozen locatie te exploiteren. Het doel is volgens appellanten economisch; de winning van bouwstoffen zand en grind. Zij vinden dat in het kader van beste beschikbare technieken ten onrechte niet is gekeken naar alternatieve locaties die bijdragen tot een minder milieubelastende exploitatie.

Appellanten de Vereniging e.a. zijn van mening dat gezocht had dienen te worden naar andere locaties aangezien geen van de onderzochte locaties voldeed aan de eisen.

In het zienswijzenrapport Centrale Verwerkingsinstallatie Raaieinde (dossierstuk 3G, hierna ook: zienswijzenrapport) is aangegeven dat de ontgroning deels invulling geeft aan een nationaal en openbaar belang, te weten de bescherming van Nederland tegen overstromingen. Het belang van de CVI is niet zozeer om zand en grind te winnen maar om faciliterend te zijn voor andere rivierverruimingsprojecten in de omgeving. Er wordt verwezen naar een opgestelde plan-MER en naar de Notitie "Nut, noodzaak, werking en locatiekeuze". De locatie Raaieinde is vergeleken met een aantal andere locaties en uiteindelijk op basis van een aantal criteria het meest geschikt gebleken (stuk 3G, blz. 13 -14).

In het verweerschrift wordt herhaald dat het gaat om een openbaar belang waarbij de haven integraal onderdeel uitmaakt van het project Zandmaas tussen Venlo en Ooijen (stuk 4, blz. 5 en 7).

2.2 Uitgevoerd onderzoek

De beoordeling van de nut en noodzaak en de afweging van alternatieven heeft plaatsgevonden voorafgaande aan het bestemmingsplan. In de plantoelichting wordt voor wat betreft de nut en noodzaak van het project en de locatiekeuze verwezen naar eerder uitgevoerd onderzoek. In paragraaf 3.1, locatiekeuze en doelstelling, is het volgende geconcludeerd (blz. 21):

"In het Plan-MER voor de locatiekeuze van de CVI en in de aanvullende notitie 'Nut, noodzaak, werking en locatiekeuze van de CVI Haven Raaieinde', is uitgebreid ingegaan op nut en noodzaak van een centrale verwerkingsinstallatie. Hierin is

geconcludeerd dat alleen een centrale, vaste installatie een reële optie is voor dit betreffende Zandmaascluster."

In de plantoelichting is voorts aangegeven dat de project-MER als bijlage bij het bestemmingsplan is gevoegd (par. 1.5, blz.7).

Naar aanleiding van de hoogwateroverlast medio jaren '90 is besloten dat er aanvullende maatregelen nodig zijn om de gebieden langs de Maas beter te beschermen tegen hoogwater. De gemeente Horst aan de Maas bevindt zich in het traject langs de Zandmaas en in dit traject is een aantal projecten voorzien. Bij deze projecten komen ruwe grondstoffen vrij ('toutvenant') die moeten worden gesorteerd en geclassificeerd alvorens ze kunnen worden gebruikt als bouwgrondstof.

In beginsel zijn er twee mogelijkheden; de verwerking vindt ter plaatse van het project plaats of het toutvenant wordt per schip afgevoerd naar een centrale verwerkingsinstallatie. Bij de eerste mogelijkheid moet gebruik worden gemaakt van een drijvende verwerkingsinstallatie die verplaatst wordt tussen de projecten. De betrokken ontgrondingsbedrijven bij het zandmaasproject tussen Venlo en Gennep hebben in een vroeg stadium besloten dat decentrale verwerking ongewenst is vanwege de ligging ten opzichte van de regionale afzetmarkt en het feit dat decentrale verwerking in veel betrokken Maasdorpen hinder kan veroorzaken (geluidhinder, afvoer per as e.d.). Om de mogelijkheden voor een geschikte centrale verwerkingsinstallatie te onderzoeken is in 2008 een plan-MER opgesteld en zijn verschillende locaties beschouwd. De belangrijkste randvoorwaarden waren (zie plan-MER, bijlage StAB-1.1, blz.26):

- De locatie ligt buiten de dorpskernen;
- De locatie ligt in de nabijheid van geplande Zandmaasprojecten;
- De locatie ligt in de nabijheid van goede ontsluitingswegen waar zo min mogelijk aanwonenden gehinderd worden;
- De locatie is voldoende groot in oppervlakte en is op korte termijn realiseerbaar.

In de plan-MER zijn zes zoeklocaties onderscheiden (Haven Venlo, Uiterwaard Velden, Raaieinde, uiterwaard bij Well, haven Wanssum, haven bij Gennep) waarvan er uiteindelijk drie worden genoemd als reële zoeklocaties (Raaieinde, Well en Wanssum). Deze drie locaties zijn vervolgens beoordeeld op milieueffecten (landschap, natuur, archeologie e.d.). In de plan-MER wordt geconcludeerd dat de locatie Raaieinde het meest geschikt is. Voor de wijze waarop de effecten zijn beoordeeld en hoe de conclusies tot stand zijn gekomen verwijs ik naar de hoofdstukken 4 tot en met 6 van de plan-MER.

Na het verschijnen van de plan-MER, maar nog voor de toetsing door de commissie voor de milieueffectrapportage, is de notitie "Nut, noodzaak, werking en locatiekeuze van de CVI Zandmaas" (Grontmij, 10 december 2008)

uitgebracht. Hierin vindt een nadere toelichting plaats op de varianten en technische keuzen. Voor de overwegingen voor de gemaakte keuzen verwijst ik met name naar de paragrafen 3.3 en 3.4 in deze notitie (bijlage StAB-2.1).

De commissie voor de milieueffectrapportage heeft op 31 januari 2013 een toetsingsadvies over zowel het plan-MER als het later opgestelde besluit-MER uitgebracht (rapportnummer 1662-95, toegevoegd als bijlage StAB-2.2). In dit toetsingsadvies wordt over de locatiekeuze het volgende opgemerkt: *"Het plan-MER gedeelte geeft een duidelijke en goed navolgbare onderbouwing van de locatiekeuze en van de overwegingen die hebben gespeeld bij de keuze tussen centrale of decentrale verwerking. De keuze is gevallen op de locatie Grootraay/Raaieinde. De gevolgen voor met name natuur, landschap en archeologie van de keuze voor deze locatie zijn duidelijk in beeld gebracht."*

De gemeenteraad van de gemeente Horst aan de Maas heeft in verband met de gewenste locatie in haar gemeente door Adviesbureau de Meent B.V. een onafhankelijke toets laten uitvoeren naar diverse gepresenteerde varianten. In dit onderzoek zijn ook de destijds door appellanten de Vereniging e.a. genoemde varianten betrokken. De bevindingen zijn beschreven in het rapport "Centrale verwerkingsinstallatie (CVI) onafhankelijke toets varianten" (27 april 2009) en dit rapport (met bijbehorende raadsstuk) is toegevoegd als StAB-2.3. In dit rapport worden de voor- en nadelen van de diverse varianten toegelicht en becommentarieerd. Uit het rapport volgt dat locatie Raaieinde ten opzichte van de andere onderzochte alternatieven op de meeste beoordelingsaspecten relatief goed scoort met uitzondering van de effecten voor de natuurwaarden. In juni 2009 is, naar aanleiding van vragen uit de gemeenteraad, door adviesbureau De Meent, een aanvullende notitie uitgebracht waarna in juli 2009 door de raad is besloten om in te stemmen met de voorbereiding van het bestemmingsplan (notitie en raadsstuk zijn toegevoegd als bijlage StAB-2.4).

2.3 Beoordeling StAB

2.3.1 Nut en noodzaak van de ontgronding

De Zandmaasprojecten worden uitgevoerd in het kader van het project "Ruimte voor de Rivier". Nut en noodzaak van het project "Ruimte voor de Rivier" is in de geschillen niet aan de orde. Ten behoeve van de aanleg van de haven bij de centrale verwerkingsinstallatie vindt er een ontgronding plaats. Deze ontgronding van de locatie Raaieinde is echter geen onderdeel van het Zandmaasproject. Appellanten stellen terecht vast dat uit het oogpunt van hoogwaterbescherming of natuurontwikkeling ontgronding van de locatie Raaiende niet nodig is. Alternatief voor een centrale verwerkingsinstallatie is een installatie die aanwezig is bij de Zandmaasprojecten en na afloop van een project wordt verwijderd (decentrale verwerking). Als gekozen zou zijn voor decentrale verwerking is ontgronding van

de locatie Raaiende niet nodig. In paragraaf 2.3.2 wordt ingegaan op mogelijke alternatieven waaronder decentrale verwerking.

De noodzaak van de ontgroning hangt dus samen met de keuze voor centrale verwerking. Bijkomend gevolg is de winning van bouwgrondstoffen. Wanneer de CVI uitsluitend wordt gebruikt voor verwerking van toutvenant uit zandmaasprojecten en er niet meer wordt ontgrond dan noodzakelijk dan is de nut en noodzaak van de ontgroning mijns inziens te relateren aan de nut en noodzaak van maatregelen in het kader van het project "Ruimte voor de Rivier". Dit zal ik hierna beoordelen.

De ontgroning van de locatie levert een hoeveelheid van circa 2,1 miljoen m³ toutvenant op, waaruit circa 1 miljoen m³ beton- en metselzand en circa 180.000 m³ grind kan worden gewonnen. Er wordt een groter gebied ontgrond dan strikt genomen noodzakelijk is voor de realisatie van de haven. Illustratief hiervoor is de tekening bij de ontgrondingsvergunning na start exploitatie, bijlage StAB-1.5. Dit hangt samen met de keuze voor de inrichting van het bezinkbassin voor de was en mors. Hierdoor wordt het noordelijke deel ontgrond en opgevuld/aangevuld met niet-vermarktbaar materiaal en met "was en mors" (fijne deeltjes). De omvang van de ontgroning hangt hier dus samen met de gekozen verwerkingsmethode van het toutvenant uit de Zandmaasprojecten.

Uit de navolgende tabel blijkt dat het toutvenant dat binnen het plangebied vrijkomt een hoeveelheid representeert van circa 12% van de totale hoeveelheid die bij de CVI verwerkt gaat worden.

Project	Startperiode	Toutvenant (in m³)
Hoogwatergeul Oijen	2022	1.500.000
Hoogwatergeul Grubbenvorst	2015	3.500.000
Hoogwatergeul Lomm	Al gestart	2.500.000
Hoogwatergeul Venlo Velden	2022	1.300.000
Hoogwatergeul Lottum	Na 2020	7.500.000
Ruimte voor aanvoer van elders	-	2.100.000
		18.400.000

Tabel 2.1: Hoeveelheden toutvenant die bij de CVI kunnen worden verwerkt (bron: besluit-MER, stuk 3L bijlage XI, blz. 21, tabel 2.1).

De hoeveelheid die is vermeld onder "Ruimte voor aanvoer van elders" komt exact overeen met de hoeveelheid die bij onderwerpelijke ontgroning vrijkomt. Er resteert dan geen ruimte meer voor aanvoer van andere locaties. In de

omgevingsvergunning is overigens geen voorschrift opgenomen dat uitsluitend grondstromen uit de Zandmaasprojecten als genoemd in tabel 2.1 binnen de CVI verwerkt mogen worden. Volledigheidshalve stel ik vast dat in de watervergunning wel een bepaling is opgenomen dat, naast materiaal uit het ontgrondingsgebied Raaiende zelf, uitsluitend grondstromen uit de vijf in tabel 2.1 van dit verslag genoemde Zandmaasprojecten binnen de CVI mogen worden verwerkt (bijlage StAB-1.9, voorschrift 3.1). Met een dergelijk voorschrift bestaat zekerheid dat de CVI niet wordt gebruikt voor andere doeleinden dan het Zandmaasproject, zoals appellanten vrezen. In de samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente en CVI B.V.⁷ is overigens ook vastgelegd dat alleen materiaal uit de genoemde projecten mag worden verwerkt. Hierbij is echter wel de mogelijkheid opengelaten om een verzoek in te dienen om materiaal uit andere projecten te verwerken (artikel 8.5, bijlage StAB-3.2).

Voor wat betreft de opmerking in het beroepschrift van appellanten 1D dat er sprake is van een verminderde vraag naar bouwstoffen merk ik op dat, ondanks de crisis in de woning- en utiliteitsbouw in de afgelopen jaren, er nog steeds behoefte bestaat aan bouwgrondstoffen.⁸

2.3.2 Alternatieven

Er is gekozen voor een centrale verwerkingsinstallatie en niet voor decentrale verwerking bij de Zandmaasprojecten zelf. Decentrale verwerking heeft namelijk, zoals ook in het plan-MER beschreven, een aantal nadelen en beperkingen tot gevolg. De voor- en nadelen van decentrale verwerking zijn afhankelijk van de locatiemarkten van de winplaatsen (zoals ligging bij verkeerswegen, afstand tot woningen e.d.). Een belangrijk voordeel van decentrale verwerking is de tijdelijkheid; uitsluitend gedurende de looptijd van een project (aantal jaren) vindt versterking van de omgeving plaats. Daarnaast kunnen laad- en losgelegenheden binnen het project worden gerealiseerd die na gebruik weer kunnen worden verwijderd. In de plan-MER en de diverse notities is gemotiveerd waarom in dit traject niet gekozen wordt voor decentrale verwerking.

Met betrekking tot de noodzaak om de centrale verwerkingsinstallatie op de gekozen locatie te exploiteren merk ik het volgende op. Een gevolg van de keuze voor centrale verwerking op een nieuwe locatie is dat er een nieuwe ontgraving moet plaatsvinden en dat, ten behoeve van een in de tijd begrensde activiteit

⁷ Doel hiervan is om de randvoorwaarden vast te leggen waaronder burgemeester en wethouders bereid zijn om medewerking te verlenen aan de verwezenlijking, exploitatie en ontwikkeling van de centrale verwerkingsinstallatie.

⁸ Uit onderzoek van de Nederlandse Vereniging van Leveranciers van bouwgrondstoffen blijkt dat de handel in industriezand ten behoeve van de beton- en asfaltproductie in 2013 13,7 miljoen ton bedroeg. Hiervan werd 2,3 miljoen ton geïmporteerd en kwam 11,4 miljoen ton beschikbaar uit Nederland. Er was sprake van een afname in de markt ten opzichte van 2012 (daling ruim 12%). Het persbericht van 8 juli 2013 en de samenvatting van bijbehorend onderzoeksrapport zijn toegevoegd als StAB-2.5.

(circa 25 jaar) een gebied een onomkeerbare en permanente verandering ondergaat. Met appellanten ben ik in beginsel eens dat – in het geval wordt gekozen voor centrale verwerking – het eerder voor de hand ligt om een bestaande havenlocatie te gebruiken. In de uitgevoerde onderzoeken is echter beschreven waarom de bestaande havenlocaties ongeschikt zijn. Zo is het bestaande haventerrein Wanssum gereserveerd voor andere industrie en ligt de locatie te ver van het afzetgebied (zie verder bijlage StAB-2.3, blz. 6) en is het havengebied in Venlo kleiner dan de vereiste 30 ha en bedoeld voor andersoortige industrie (zie bijlage StAB-2.1, blz.9). Voor de achtergronden en argumentatie verwijs ik kortheidshalve naar genoemde StAB-bijlagen als ook naar de afwegingstabel in de plan-MER (StAB-1.1, bijlage 6).

Met betrekking tot de in de beroepschriften genoemde drijvende installaties (decentrale verwerking), een permanente installatie in de haven van Venlo en de haven van Wanssum, stel ik vast dat deze alternatieven in het plan-MER en/of in het onderzoek van bureau De Meent aan de orde zijn geweest. Uiteindelijk is, de voor- en nadelen afwegende, door de raad de keuze voor de locatie Raaieinde gemaakt. Doorslaggevend hierbij is de gunstige ligging nabij de infrastructuur en het benodigde areaal voor opslag geweest. Voor wat betreft de vergelijking tussen de verschillende alternatieven deel ik het eindoordeel van de commissie voor de milieueffectrapportage.

Voor wat betreft het bezwaar dat in het kader van beste beschikbare technieken niet is gekeken naar alternatieve locaties die bijdragen tot een minder milieubelastende exploitatie merk ik op dat in de uitgevoerde onderzoeken meerdere criteria zijn gehanteerd en dat milieuaspecten (geluid, verkeer e.d.) hiervan onderdeel hebben uitgemaakt. Bij de beoordeling van de omgevingsvergunning is voor de diverse milieuaspecten meer specifiek gekeken naar de toepassing van de Beste Beschikbare Technieken (BBT) op de gekozen locatie. In de hoofdstukken 6 tot en met 8 wordt hier verder op ingegaan.

2.4 Resumé

Het project maakt zelf geen onderdeel uit van de ruimte voor de riviermaatregelen in de Zandmaas en levert ook geen bijdrage aan hoogwaterbescherming. De aanleg van een haven en verwerkingsinstallatie aan het Raaieinde komt voort uit de keuze om in dit traject van het Zandmaasproject te kiezen voor een centrale verwerkingsinstallatie voor het bij de projecten vrijkomende toutvenant. Het plan-MER en de daarop volgende onderzoeken bevatten een navolgbare onderbouwing van de locatiekeuze en van de overwegingen die hebben gespeeld bij de keuze tussen centrale of decentrale verwerking. De verwerkingsinstallatie en haven zijn uitsluitend bedoeld voor toutvenant dat in dit deel van de Zandmaas vrijkomt.

Op het moment dat binnen de CVI uitsluitend materiaal uit de Zandmaasprojecten en uit het eigen gebied wordt verwerkt dan bestaat er een directe relatie met de doelstellingen van het Zandmaasproject waarvan de nut en noodzaak onbestreden zijn.

3 Strijdigheid ruimtelijk beleid

3.1 Standpunten partijen

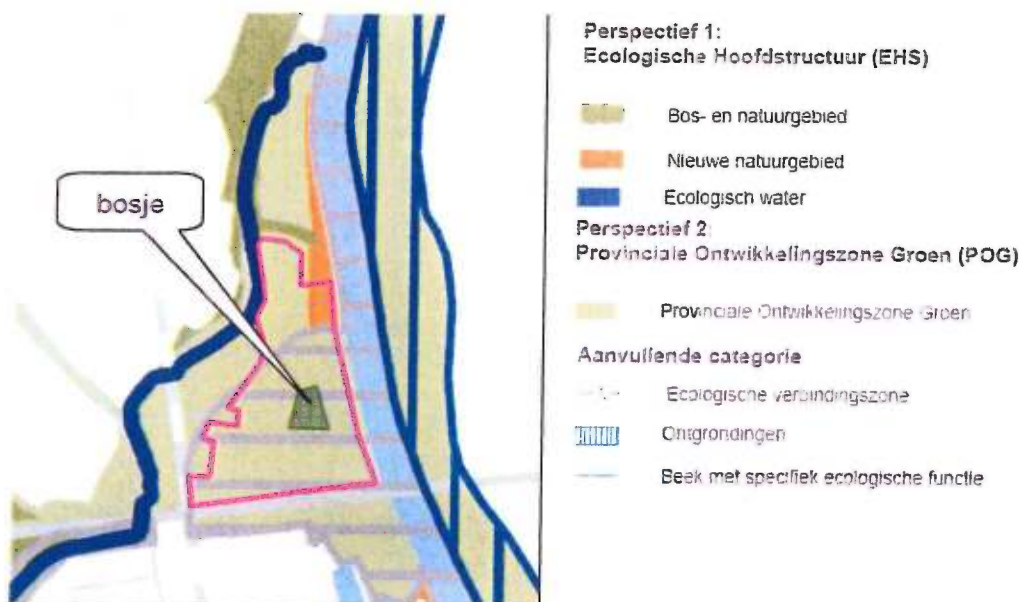
Appellanten de Vereniging e.a. stellen dat het bestemmingsplan in strijd is met het ruimtelijke beleid aangezien 5 hectare van het plangebied in de Ecologische Hoofdstructuur (in het Provinciaal Omgevingsplan (POL) aangeduid als EHS, P1) ligt en de rest in de "Provinciale Ontwikkelingszone Groen" (P2). Niet wordt voldaan aan de hieruit voortvloeiende voorwaarde van compensatie, aldus appellanten. De rechtvaardiging van verweerders om strijdigheid met het POL toe te staan is onjuist omdat het onzeker is dat het gaat om een tijdelijke locatie en dat op geen enkele wijze is onderzocht wat de impact is op kwetsbare natuurgebieden na een intensief gebruik van 25 tot 30 jaar. Verder stellen appellanten dat er geen zekerheid is dat het gebied na afronding van het project kan en zal worden ingericht voor natuurdoeleinden. Appellanten Coopmans e.a. en Vallen e.a. stellen eveneens dat het bestemmingsplan in strijd is met het provinciaal beleid zoals beschreven in het POL.

In het zienswijzenrapport is aangegeven dat het oorspronkelijk de bedoeling was om het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) aan te passen aan de realisatie van de haven en de verwerkingsinstallatie. Echter, de provincie heeft destijds aangegeven dat vanwege het tijdelijke karakter van het project geen aanpassing van het POL nodig is. In de eindsituatie (na afloop van de exploitatieperiode) zal het plan voldoen aan het POL. Na circa 10 jaar zullen substantiële terreingedeelten al op een natuurlijke wijze zijn ingericht, onder ander de in het noordelijke plangedeelte beoogde bezinkvijver. In december 2011 is er een samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente en initiatiefnemer gesloten met daarin afspraken over natuurrealisatie (stuk 3G, blz. 15). In het verweerschrift wordt dit standpunt herhaald (stuk 4, blz. 4). De brief van gedeputeerde staten d.d. 13 juni 2008 waarin is aangegeven dat er sprake is van een tijdelijke situatie en dat er geen aanpassing van het POL nodig is, is aanwezig als bijlage 2 bij het verweerschrift.

3.2 Provinciaal omgevingsplan Limburg (POL)

In de toelichting op het bestemmingsplan (blz. 45 e.v.) is aangegeven dat het overgrote deel van het plangebied in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) is aangewezen als "Provinciale Ontwikkelingszone Groen" (POG), dat het plangebied onderdeel uitmaakt van de Ecologische Verbindingszone en dat een klein deel is gesitueerd in de Ecologische Hoofdstructuur.

Onderstaande afbeelding geeft de ligging van het plangebied ten opzichte van de gebiedsindeling uit het POL weer. Relevante passages uit het POL zijn toegevoegd als bijlage StAB-3.1.

Afbeelding 3.1: Ligging plangebied volgens Provinciaal Omgevingsplan Limburg. Plangebied is roze omlijnd (bron: figuur 3.1 uit aanvraag Ontgrondingenwet, stuk 1.8). Het bosje heeft in de POL geen specifieke aanduiding gekregen maar hiervoor zal compensatie in het noordelijke deel van het plangebied plaatsvinden (zie blz. 42 plantoelichting).

In het POL worden verschillende ontwikkelingsperspectieven onderscheiden. Hieronder geef ik een toelichting op de relevante perspectieven.

De Provinciale ontwikkelingszone groen (POG, P2) vormt samen met de EHS de ecologische structuur in Limburg. Anders dan de EHS omvat de POG vooral landbouwgebieden. Binnen de POG geldt een ontwikkelingsgerichte basisbescherming. Behoud en ontwikkeling van natuur en landschapswaarden zijn richtinggevend voor ontwikkelingen in de POG.

Eén perceel in het noordoostelijke deel van het plangebied behoort tot de Ecologische Hoofdstructuur ("EHS Nieuwe natuurgebied"). De Ecologische hoofdstructuur van Limburg (EHS, P1) omvat bestaande bos- en natuurgebieden, te ontwikkelen nieuwe natuur- en beheersgebieden, ecologisch water (Maasplassen) en beken met een specifiek ecologische functie (zgn. SEF-beken). In het POL is aangegeven dat binnen de EHS hier en daar op bestemmingsplanniveau andere bestemmingen en functies gelden. Het provinciaal beleid voor de EHS is gericht op het beschermen en realiseren van deze samenhangende robuuste structuur van grotere natuur- en bosgebieden en verbindingen daartussen.

Een deel van het plangebied is aangewezen als Ecologische Verbindingszone, gelegen binnen de POG. Hierover is in het POL het volgende opgemerkt (blz. 4.3.9):

"Het beleid is gericht op realisatie van de verbindingzones die de verspreiding, migratie en uitwisseling van soorten tussen natuurgebieden in EHS en POG mogelijk maken. Binnen de EVZ in de POG blijft de landbouw ook in de toekomst een belangrijke rol spelen. Wij willen de mogelijkheden benutten die inrichtingsprojecten voor recreatie, ontgrondingen, landinrichting, infrastructuur, e.d. bieden om tot herstel of ontwikkeling van migratiemogelijkheden te komen."

3.3 Beoordeling StAB

Op dit moment is er in het overgrote deel van het plangebied sprake van (intensief) agrarisch grondgebruik. Op de natuurwaarden van het plangebied wordt in hoofdstuk 4 ingegaan. In paragraaf 1.5.5 van dit verslag is beschreven dat het bestemmingsplan de realisatie van een haven en een verwerkingsinstallatie met bijbehorende voorzieningen mogelijk maakt. In die paragraaf is ook beschreven dat de bestemmingen "Natuur" en "Natuur-Natuurontwikkeling" de realisatie van natuurgebied mogelijk maken. Het gaat hier om "nieuwe" natuur en niet om het behoud van de bestaande natuur of landschapswaarden. Omdat in het plangebied gedurende langere tijd industriële activiteiten kunnen plaatsvinden, is het duidelijk dat er – gedurende de aanwezigheid van de CVI - strijdigheid bestaat met de ontwikkelingsperspectieven uit het POL. Partijen zijn het hierover eens. Dit beschouw ik dan ook als een vaststaand gegeven. Gedeputeerde staten van Limburg hebben reeds in 2008 aangegeven dat er geen afwijking of aanvulling van het POL noodzakelijk is omdat het gaat om een tijdelijke situatie en de eindsituatie (na beëindiging werkzaamheden en herinrichting gebied) wel in overeenstemming is met het POL. Verweerders hebben dit standpunt gevolgd en de eindsituatie (waarbij het gebied als natuurgebied en extensief recreatiegebied wordt ingericht) als uitgangspunt/referentiekader gehanteerd.

Door appellanten wordt betwijfeld of sprake is van een tijdelijk karakter gezien de duur van de 25 jaar. Voorts betwijfelen appellanten of het plangebied na afloop van de activiteiten in het gebied wel kan worden ingericht als natuurgebied. In de mondelinge toelichting hebben appellanten aangegeven dat zij vrezen dat de CVI mogelijk veel langer in werking zal zijn dan 25 jaar (met aanvoer van toutvenant van andere locaties dan de Zandmaas) of dat de haven zal worden gebruikt voor andere industriële activiteiten. Feitelijk vragen zij zich af of het gebied ooit wel zal passen in de uitgangspunten van het POL, zo bleek uit de mondelinge toelichting. Ten aanzien daarvan merk ik het volgende op. Hoewel in de plantoelichting en in de considerans van de omgevingsvergunning meerdere malen is gesteld dat het project een tijdelijk karakter heeft, is dit niet vastgelegd in de bestreden besluiten.

In het dictum van de omgevingsvergunning is geen expiratiedatum opgenomen en de vergunning is voor onbepaalde tijd aangevraagd.

In paragraaf 1.5.5 van dit verslag is al kort ingegaan op de eindsituatie die kan ontstaan na exploitatie van de CVI. De aanleg- en exploitatiefase overstijgen reeds de planperiode van 10 jaar. Duidelijk is dat de herinrichting pas kan plaatsvinden na afloop van de exploitatie en verwijdering van de installaties. Het voorliggende bestemmingsplan voorziet, behoudens het grofweg noordelijke deel van het plangebied, niet in de ontwikkeling van een natuurgebied.

Volledigheidshalve merk ik op dat de tijdelijkheid van de CVI en de herinrichting van het plangebied in een aantal andere niet bestreden besluiten en in een samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente Horst aan de Maas en CVI Haven Raaieinde B.V. wel zijn geregeld. De watervergunning is verleend tot 1 januari 2037 (bijlage StAB-1.9 dictum onder III) en ingevolge de ontgrondingsvergunning wordt het winnen van specie gedurende een termijn van 10 jaar toegestaan (bijlage StAB-1.8, voorschrift 1.1). In de ontgrondingsvergunning is verder vastgelegd dat er herinrichting moet plaatsvinden (StAB-1.8, voorschrift 5). Voorts is in het gesprek met de vertegenwoordigers van de CVI B.V. en de gemeente voor wat betreft het tijdelijke karakter verwezen naar de samenwerkingsovereenkomst die op 20 december 2011 tussen de gemeente Horst aan de Maas en CVI Haven Raaieinde B.V. is afgesloten. Doel hiervan is om de randvoorwaarden vast te leggen waaronder burgemeester en wethouders bereid zijn om medewerking te verlenen aan de verwezenlijking, exploitatie en ontwikkeling van de centrale verwerkingsinstallatie. In artikel 8.4 van deze overeenkomst is bepaald dat het CVI B.V. verboden is om de installatie langer dan 20 jaar te exploiteren, te rekenen vanaf de datum dat met de aanvoer van toutvenant uit enig deelproject naar de installatie wordt gestart. Uiterlijk 20 jaar nadat met de aanvoer is gestart dient CVI B.V. een aanvang te maken met de ontmanteling van de installatie. Tevens is vastgelegd dat het CVI verboden is om meer dan 18.400.000 m³ toutvenant te verwerken (voorschrift 8.5). In artikel 10.1 is vastgelegd dat de herinrichting dient plaats te vinden door of namens en voor rekening van de CVI B.V. overeenkomstig een nog op te stellen herinrichtingsplan. Het perceel zal worden ingericht als natuur met mogelijkheid voor extensief recreatief medegebruik en het zal aan de gemeente te koop worden aangeboden (artikelen 10.1 en 10.2). De relevante bepalingen uit de samenwerkingsovereenkomst zijn toegevoegd als bijlage StAB-3.2.

3.4 Resumé

De gronden van het plangebied liggen binnen de zones "Provinciale Ontwikkelingszone Groen", "Ecologische Hoofdstructuur – Nieuwe Natuur" en "Ecologische Verbindingszone" als bedoeld in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL). De ontgrondings- en verwerkingsactiviteiten die het bestemmingsplan mogelijk maakt, passen niet binnen de hierbij behorende

ontwikkelingsperspectieven. Door verweerders is onderkend dat er op dit moment sprake is van strijdigheid met het POL maar zij menen dat in de eindsituatie (na circa 20 – 25 jaar) deze strijdigheid geheel kan worden opgeheven. Op de vraag of het tijdelijke karakter van het project reden voldoende reden is om deze strijdigheid acceptabel te vinden (zoals verweerders doen) ga ik, gelet op het juridische karakter ervan, niet in. Ik stel vast dat op dit moment slechts globaal inzicht bestaat in de wijze van herinrichting. Gelet op de toegekende bestemmingen staat op grond van het plan niet vast dat de inrichting van het plangebied in de eindfase niet in strijd is met het POL. Wel heb ik vastgesteld dat de tijdelijkheid van het project is vastgelegd in de ontgrondingsvergunning, de watervergunning en in een privaatrechtelijke samenwerkingsovereenkomst.

4 Natuurwaarden

4.1 Standpunten partijen

Appellanten Coopmans e.a. en Vallen e.a. stellen dat de aanwezige beschermde flora en fauna in het gebied als gevolg van het bestemmingsplan verloren zal gaan. Zij wijzen op bevers en ijsvogels die in de omgeving voorkomen. Bij een ontgronding van 20 meter diep heeft het water een lage biologische waarde. Verder zullen volgens appellanten de activiteiten die het plan mogelijk maakt het grondwaterpeil en de grondwaterkwaliteit beïnvloeden wat nadelig is voor het nabijgelegen Sint Janssleutelbos.

In het zienswijzenrapport is aangegeven dat de maximale ontgrondingsdiepte van 20 meter een tijdelijke situatie betreft (exploitatiefase, stuk 3G, blz. 19). Uit hydrologisch onderzoek is vast komen te staan dat er geen nadelige effecten zullen optreden op het ten noorden gelegen Sint Janssleutelbos. Een hydrologisch monitoringsprogramma maakt deel uit van het projectplan en zonodig kunnen er maatregelen worden getroffen (stuk 3G, blz. 20). Uit de natuurtoets blijkt dat de activiteiten in het plangebied niet leiden tot een fysieke aantasting van het leefgebied of de vaste rust- en verblijfplaatsen van de bever (stuk 3G, blz. 7). In het verweerschrift wordt eveneens verwezen naar de uitgevoerde natuurtoets (stuk 4, blz.10).

4.2 Uitgevoerd onderzoek

In het kader van het project is onderzoek uitgevoerd naar de gevolgen voor de natuurwaarden. De onderzoeken hebben betrekking op de directe gevolgen (verdwijnen soorten, aantasting leefgebied etc.) en de indirecte gevolgen voor de omgeving (onder andere verstoring en beïnvloeding van grondwaterstanden). In de plantoelichting (par. 4.5, blz. 43 e.v.) is ingegaan op de directe gevolgen voor de natuurwaarden en hierin wordt in globale zin verwezen naar uitgevoerd flora- en fauna-onderzoek (blz.45). In de plantoelichting wordt niet verwezen naar het meest recent uitgevoerde natuuronderzoek (maart 2013) maar het rapport is wel aanwezig als bijlage 15 bij de plantoelichting. Evenmin wordt in de plantoelichting melding gemaakt van het gegeven dat er reeds een ontheffing op grond van de Flora- en Faunawet is verleend (bijlage StAB-1.12). Wat hiervan ook moge zijn, voor wat betreft de directe gevolgen wordt volgens CVI B.V. jaarlijks een natuurtoets uitgevoerd waarin de actuele situatie van flora en fauna wordt vastgelegd. De Natuurtoets CVI Haven Raaiende (22 maart 2013) is het meest recent. Uit deze natuurtoets blijkt dat sinds 2003 in totaal 20 veldbezoeken zijn gebracht en dat er dus inderdaad sprake is van actuele gegevens (zie bijlage StAB-4.1). De door appellanten genoemde diersoorten zijn niet in het plangebied zelf aangetroffen. In de natuurtoets is aangegeven dat ten noorden van het plangebied territoria van de ijsvogel liggen (figuur 4.1 op blz. 30). Deze vogelsoort

broedt langs de Everlose beek/Baarsdonklossing en het bijbehorende "bronbos". Het plangebied zelf is niet geschikt als broedgebied voor de ijsvogel en de ijsvogel is hier ook niet aangetroffen. Over de bever is opgemerkt dat deze tijdens de veldbezoeken niet is waargenomen maar dat er op de Maasoever enkele jonge wilgen aanwezig zijn die kunnen dienen als voedselbron. In de natuurtoets staat dat het uitgesloten is dat de bever op dit moment leefgebied heeft in het plangebied (par. 4.4.1, blz. 25).

Op 17 mei 2013 is ontheffing op grond van de Flora- en Faunawet (F&F-wet) verleend. De ontheffing heeft betrekking op de gewone dwergvleermuis en de huismuis die aanwezig zijn nabij de opstallen aan het Raaieind 1 (zie bijlage StAB-1.12). De ontheffing ziet dus niet op de ijsvogel en de bever.

In paragraaf 4.3 van de plantoelichting is onder meer ingegaan op de indirecte gevolgen. Hierin is vermeld dat er geohydrologisch onderzoek is uitgevoerd. Dit betreft het hydrologisch onderzoek dat bij de aanvraag ingevolge de ontgrondingsvergunning is gevoegd ("Hydrologisch onderzoek aanleg haven ten behoeve van CVI Raaieind", Oranjewoud, 12 maart 2009, toegevoegd als bijlage StAB-4.2). Uit het onderzoek blijkt dat er maatregelen getroffen moeten worden om negatieve effecten voor het grondwaterpeil en de grondwaterkwaliteit te voorkomen. Deze maatregelen hebben onder ander betrekking op het aanbrengen van een slechtdoorlatende kleilaag op de taluds van de haven (blz. 36-38). Bijlage 11 van de plantoelichting bevat het hydrologische onderzoek. Op bladzijde 61 van de plantoelichting is aangegeven dat in het kader van vergunningverlening de effecten op de grondwaterstanden worden gemonitord. Een monitoringplan voor de hydrologische effecten is opgenomen in bijlage 10 van de plantoelichting.

4.3 Beoordeling StAB

Directe gevolgen

Uit het natuuronderzoek blijkt dat het plangebied zelf niet is geschikt als broedgebied voor de ijsvogel. De ijsvogel en de bever zijn niet in het plangebied aangetroffen en hebben geen leefgebied in het plangebied.

Vertegenwoordigers van appellanten hebben desgevraagd aangegeven dat de bever door leden van de Vereniging wel is waargenomen, maar hiervan zijn verder geen gegevens overgelegd. In de natuurtoets is vastgesteld dat er geen bewoonde burchten zijn aangetroffen en ook geen sporen (aangevreten bomen e.d.) waardoor het aannemelijk is dat het op dit moment geen actueel leefgebied is. Ik acht het aannemelijk dat de natuurtoets voldoende actueel en volledig is voor wat betreft de ijsvogel en de bever.

Indirecte gevolgen

In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich het Sint Janssleutelbos en de Everlose beek. Het Sint Janssleutelbos bevindt zich ten noordwesten van het plangebied. De Everlose beek ligt ten westen van het plangebied en stroomt in

noordelijke richting (zie afbeelding 3.1 in dit verslag, aangeduid als respectievelijk "Bos- en Natuurgebied" en "Ecologisch Water"). Als gevolg van de ontgraving kunnen er veranderingen in de grondwaterstanden optreden (zie paragraaf 4.3 van plantoelichting en bijlage 11 van de plantoelichting). Conclusie is dat als gevolg van de aanleg van de haven zonder mitigerende maatregelen verlagingen van de grondwater in de omgeving (waaronder de Everlose beek) kunnen worden verwacht. Om deze effecten te voorkomen, wordt voorgesteld om in de uitvoeringsfase (bij het graven van de haven) de haven af te sluiten van de Maas en het waterpeil in het ontgrondingsgebied voldoende hoog te houden. In de eindsituatie kan er op het talud van de haven een slechtdoorlatende laag met voldoende weerstand wordt aangebracht. Om de effecten op het grondwater te monitoren is een (globaal) monitoringsplan opgesteld die als bijlage 10 bij de plantoelichting is gevoegd (zie ook bijlage StAB-4.3). In de ontgrondingsvergunning is voorts bepaald dat, als uitwerking van het globale monitoringsplan, voorafgaande aan de ontgroning een concreet grondwater-monitoringsplan moet worden opgesteld in overleg met het Waterschap Peel en Maasvallei waarna het moet worden goedgekeurd door gedeputeerde staten (voorschrift 3.4).

Ik constateer dat de betreffende maatregelen om indirecte gevolgen voor de natuurwaarden tegen te gaan in de ontgrondingsvergunning zijn gewaarborgd. De bepalingen in het voorliggende bestemmingsplan staan er niet aan in de weg om deze maatregelen te realiseren. Op het moment dat er geen of zeer beperkte effecten optreden direct buiten het plangebied, dan zullen er ook geen effecten optreden ter plaatse van het verderop (en hogerop) gelegen Sint Janssleutelbos.

4.4 Resumé

Ten behoeve van onder meer het bestemmingsplan is onderzoek uitgevoerd naar de natuurwaarden binnen en buiten het plangebied en de (directe en indirecte) gevolgen die kunnen optreden. Uit het natuuronderzoek blijkt dat de ijsvogel en de bever niet binnen het plangebied zijn aangetroffen. Het plangebied zelf is niet geschikt als broedgebied voor de ijsvogel. In het onderzoek is aannemelijk gemaakt dat het plangebied op dit moment geen actueel leefgebied voor de bever is. In het geohydrologisch onderzoek dat is opgesteld voor de ontgrondingsvergunning zijn de gevolgen voor het grondwater ter plaatse van natuurgebieden in de omgeving beoordeeld. Het plan maakt de maatregelen mogelijk die nodig zijn om verlaging van het grondwaterpeil te voorkomen. Gelet hierop zijn er geen effecten te verwachten bij het Sint Janssleutelbos.

5 Archeologie

5.1 Standpunten partijen

Appellanten Coolmans e.a. en Vallen e.a. zijn van mening dat een viertal locaties die door het archeologisch adviesbureau RAAP als behoudenswaardige archeologische locaties zijn aangemerkt door de provincie ten onrechte niet als zodanig zijn aangemerkt.

In het zienswijzenrapport is aangegeven dat het ingeschakelde bureau RAAP onvoldoende heeft onderbouwd waarom een viertal vindplaatsen al dan niet behoudenswaardig zijn. Hierbij wordt verwezen naar het selectiebesluit van gedeputeerde staten van 28 november 2012 waarin dit is gemotiveerd (stuk 3G, blz. 11). In het verweerschrift is uitgebreid ingegaan op de verschillende archeologische onderzoeken en beoordelingen die hebben plaatsgevonden en uiteindelijk hebben geleid tot de selectie van vier behoudenswaardige vindplaatsen (stuk 4, blz. 11-13).

5.2 Bevindingen StAB

In paragraaf 4.4 van de plantoelichting is uitgebreid beschreven op welke wijze de aanwezige archeologische waarden in het plangebied zijn beoordeeld (blz. 39-44). Bij de beoordeling heeft het zogenaamde selectiebesluit van gedeputeerde staten van Limburg een voorname rol gespeeld. Gedeputeerde staten hebben als vergunningverlenend gezag ingevolge de Ontgrondingenwet de keuze gemaakt voor nader archeologisch onderzoek op vier locaties (ook wel "sites" genoemd) en de raad van de gemeente Horst aan de Maas heeft volledig bij deze beoordeling aangesloten. Het selectiebesluit is als bijlage 14 bij de plantoelichting gevoegd (en als bijlage StAB-5.3 bij dit verslag). Uiteindelijk heeft de beoordeling geleid tot het opnemen van de dubbelbestemming "Waarde – Archeologie" op de gronden waar zich de archeologisch behoudenswaardige vindplaatsen (sites 6, 12 (ged.), 17 (ged.) en site 11) bevinden. Deze gronden zijn mede bestemd voor instandhouding en bescherming van oudheidkundig waardevolle elementen en terreinen (artikel 11 van de planregels).

Onderstaand ga ik nader in op de archeologische onderzoeken en het selectiebesluit.

Archeologische onderzoeken

Ten behoeve van het project heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau in opdracht van Delfstoffencombinatie Maasdal (DCM) in de winter van 2009-2010 een inventariserend veldonderzoek (proefsleuven) uitgevoerd in het plangebied. Uit het onderzoek bleek dat acht sites (binnen de in totaal 17 onderzochte locaties) in archeologisch opzicht behoudenswaardige resten bevatten. Deze acht locaties

komen volgens RAAP voor vervolgonderzoek in aanmerking. Hierbij maakt RAAP een onderscheid tussen vier sites die voor een opgraving in aanmerking komen op basis van de grootste spoor- en vondstdichtheid (de sites 6, 11, 12 en 17) en vier sites waar een archeologische begeleiding wordt aanbevolen (de sites 3, 8, 9 en 10). Het rapport van RAAP (rapport no. 2156, herziene eindversie gedateerd 29 mei 2012) is als bijlage 13 bij de plantoelichting aanwezig en toegevoegd als bijlage StAB-5.1.

DCM heeft na het verschijnen van het RAAP-rapport een second opinion laten uitvoeren door Hazenberg archeologie (16 februari 2012, bijlage StAB-5.2). Hazenberg vindt, anders dan RAAP, dat er vier locaties als behoudenswaardig moeten worden aangemerkt en voor vervolgonderzoek in aanmerking komen (de sites 6, 11, 12 en 17). De andere door RAAP genoemde behoudenswaardige sites worden als door Hazenberg als niet behoudenswaardig aangemerkt of er is volgens Hazenberg onvoldoende informatie om deze te kunnen waarderen.

Het selectiebesluit

Ten behoeve van het verlenen van de ontgrondingsvergunning zijn de archeologisch onderzoeken voorgelegd aan gedeputeerde staten van Limburg. Zij hebben op basis van de rapportages besloten dat het gaat om vier archeologische behoudenswaardige vindplaatsen waar tijdens de ontgraving archeologische begeleiding moet plaatsvinden. Voor een overzicht van de betreffende locaties verwijs ik naar bijlage 1 van het selectiebesluit (StAB-5.3). De dubbelbestemming "Waarde – Archeologie" in het voorliggend bestemmingsplan is hierop gebaseerd. In het selectiebesluit wordt op bladzijde 2 de volgende argumentatie gegeven voor het laten vervallen van vier sites:

"Op basis van het uitgevoerde onderzoek worden deze 4 vindplaatsen als niet behoudenswaardig aangemerkt en afgeschreven voor vervolgonderzoek, omdat ze onvoldoende gewaardeerd zijn tijdens het onderzoek dat daarvoor stond. De aanname om nog openstaande vragen in een vervolgfase van het onderzoek proberen te beantwoorden, achten wij niet passend bij een zorgvuldig, transparant en efficiënt proces. Het is immers onbillijk en draagvlakverlagend om van de opdrachtgever een nieuw of aanvullend proefsleuvenonderzoek te verlangen."

Door appellanten zijn, noch in het beroepsschrift noch in de mondelinge toelichting, inhoudelijke argumenten aangegeven waarom de betreffende vier "afgevallen" locaties wel beschermingswaardig zijn. Zij hebben alleen toegelicht dat dit heeft geleid tot twijfels over de juistheid en zorgvuldigheid van het onderzoek.

Volledigheidshalve merk ik op dat in de procedure tot verlenen van de ontgrondingsvergunning meer specifieke bezwaren met betrekking tot de archeologische beoordeling zijn aangevoerd en inhoudelijk beoordeeld. Ik verwijs naar de bladzijden 16 tot en met 21 van de considerans van deze vergunning (StAB-1-8).

5.3 Resumé

Voorafgaande aan de besluitvorming is onderzoek uitgevoerd naar de in het plangebied aanwezige archeologische waarden. Uiteindelijk zijn vier locaties als archeologisch behoudenswaardige vindplaatsen aangemerkt. Verweerders hebben bij de beoordeling volledig aangesloten bij het (gemotiveerde) selectiebesluit van gedeputeerde staten in verband met de verleende ontgrondingsvergunning. Appellanten hebben in deze procedure geen inhoudelijke argumenten aangevoerd waarom deze beoordeling onjuist zou zijn.

StAB

GEDEPUTEERDE
STATEN AMSTERDAM

6 Geluidhinder

6.1 Standpunten partijen

Appellanten Coopmans e.a. en Vallen e.a. hebben de omgevingsvergunning en het bestemmingsplan voor een contra-expertise voorgelegd aan adviesbureau Peutz B.V. (notitie van 30 april 2014, aanwezig bij beroepschriften). Hieruit blijkt volgens hen dat de besluiten voor wat betreft het aspect geluidhinder onzorgvuldig zijn voorbereid. Peutz stelt dat de geluidzone in het bestemmingsplan niet is vastgelegd. Tevens is aangegeven dat er onvoldoende rekening is gehouden met cumulatie van geluidhinder door de aanwezigheid van scheepvaart-, spoorweg- en industrielawaai in de omgeving van de woningen. Verder is aangegeven dat de vergunde geluidgrenswaarden fors hoger zijn dan het ter plaatse gemeten referentieniveau van het omgevingsgeluid. De bestuurlijke afweging die heeft plaatsgevonden om af te wijken van de richtwaarde is summier en het toepassen van de Beste Beschikbare Technieken (BBT) heeft bij de afweging onvoldoende een rol gespeeld. Gelet op de ontsluiting van de inrichting direct op de Venloseweg, wordt gevreesd voor geluidoverlast als gevolg van verkeer van en naar de inrichting bij de woningen aan de Venloseweg.

In het zienswijzenrapport (stuk 3G) is aangegeven dat de berekende geluidniveaus als gevolg van het in werking hebben van de verwerkingsinstallatie ver onder de richtwaarden liggen van 40 dB(A) (landelijk gebied) en 45 dB(A) (rustige woonwijk). In de aanlegfase (omputten, circa 3 jaar) kunnen er hogere geluidniveaus optreden. Gedurende een aantal maanden kan er op de woning aan de Venloseweg 28 een geluidbelasting van 52 dB(A) optreden (blz. 15-18). In het verweerschrift is aangegeven dat de bevindingen van Peutz van 30 april 2014 zijn weerlegd door een in opdracht van de initiatiefnemer opgesteld rapport van LBP/Sight (stuk 4, blz. 7 en bijlage 3 bij het verweerschrift). Hierin staat dat het gehele plangebied wordt aangemerkt als een industrieterrein in de zin van de Wet geluidhinder en dat de geluidzones zijn vastgelegd in andere bestemmingsplannen.

6.2 Beoordelingskader

Ingevolge artikel 40 van de Wet geluidhinder (Wgh), voor zover hier van belang, wordt, indien bij de vaststelling van een bestemmingsplan aan gronden een zodanige bestemming wordt gegeven dat daardoor een industrieterrein ontstaat, daarbij tevens een rond het betrokken terrein gelegen zone vastgesteld, waarbuiten de geluidbelasting vanwege dat terrein de waarde van 50 dB(A) niet te boven mag gaan. Ingevolge artikel 44 Wgh, voor zover hier van belang, is de ten hoogste toelaatbare geluidbelasting vanwege het betrokken industrieterrein, van de gevel van woningen binnen een krachtens artikel 40 Wgh vast te stellen zone, behoudens artikel 45 Wgh, 50 dB(A). Ingevolge artikel 45 Wgh, eerste lid, voor

zover hier van belang, kan voor de ter plaatse ten hoogste toelaatbare geluidbelasting, bedoeld in artikel 44 Wgh een hogere dan de in dat artikel genoemde waarde worden vastgesteld, met dien verstande dat deze waarde voor geprojecteerde woningen 55 dB(A) en voor aanwezige of in aanbouw zijnde woningen 60 dB(A) niet te boven mag gaan.

Bij de omgevingsvergunning milieu moet het bevoegd gezag de grenswaarden die zijn vastgelegd bij of krachtens onder meer artikel 40, 44 en 45 van de Wet geluidhinder in acht nemen (artikel 2.14, lid 1 onder c Wabo).

6.3 Beoordeling StAB

Het project heeft betrekking op activiteiten die vallen onder de volgende twee categorieën uit de bijlage I, onderdeel C, van het Besluit omgevingsrecht (Bor): categorie 11.3.j [aanlegfase⁹] en categorie 11.3.k.1 [exploitatiefase¹⁰]. Op grond van bijlage I, onderdeel D, onder 1, sub g van het Bor is uitsluitende de laatst genoemde categorie aangewezen als een inrichting als bedoeld in artikel 41 van de Wet geluidhinder die in belangrijke mate geluidhinder kan veroorzaken ("grote lawaaimakers"). Op grond van deze categorie dient een geluidzone om het industrieterrein te worden vastgesteld.

Op grond van de planregeling is het mogelijk om op de gronden met de bestemming "Bedrijf – Bouwgrondstoffenverwerking" (B-BV) klasseer- en breekactiviteiten te verrichten (artikel 3, lid 3.1. onder b en artikel 1, lid 1.35). Er is geen capaciteit vastgelegd waardoor het plan het mogelijk maakt om hier een inrichting als bedoeld in categorie 11.3.k.1 van bijlage I, onderdeel C van het Bor te realiseren. Volgens de plantoelichting is de begrenzing van het plangebied gelijk aan de begrenzing van het gezoneerde industrieterrein als bedoeld in artikel 40 Wet geluidhinder (zie blz. 49 van de plantoelichting). Ik plaats hierbij de opmerking dat de andere gronden binnen het plangebied (zie paragraaf 1.5.5 van dit verslag) de vestiging van "grote lawaaimakers" niet mogelijk maken.

Tijdens het onderzoek is gebleken dat korte tijd na het vaststellen van het voorliggende bestemmingsplan besluitvorming heeft plaatsgevonden over de geluidzone. Dit is gedaan in het bestemmingsplan Geluidzone Centrale Verwerkingsinstallatie Raaiende (raadsbesluit 11 maart 2014, toegevoegd als

⁹ Inrichtingen voor het breken, malen, zeven of drogen van zand, grond, grind of steen, met uitzondering van mergel, met een capaciteit ten aanzien daarvan van 100.000.000 kg per jaar of meer, indien zodanige inrichting een inrichting is voor zand- of grindwinning waarvoor op grond van artikel 3 van de Ontgrondingenwet een vergunning is vereist.

¹⁰ Inrichtingen voor het breken, malen, zeven of drogen van: 1°. zand, grond, grind of steen, met uitzondering van puin en mergel; [2°.], met een capaciteit ten aanzien daarvan van 100.000.000 kg per jaar of meer, indien zodanige inrichting niet een inrichting is voor zand- of grindwinning, waarvoor op grond van artikel 3 van de Ontgrondingenwet een vergunning is vereist.

StAB-1.11) en in het bestemmingsplan Geluidzone Centrale Verwerkingsinstallatie Raaieinde (raadsbesluit 26 maart 2014, gemeente Venlo, toegevoegd als StAB-1.10). Deze besluiten zijn door appellanten niet bestreden. De geluidzone die in de twee bestemmingplannen is vastgelegd, beschouwt het gehele plangebied (verwerkingsinstallatie, haven, omputgebied, natuurgebied) als industrieterrein. De geluidzone is bepaald op basis van de verst reikende 50 dB(A) etmaalwaardecontour tijdens de aanlegfase. Uit het gesprek met de vertegenwoordiger van de gemeente bleek dat wanneer de ontgrondingsactiviteiten in het gebied zijn afgerond, de geluidzone kan worden verkleind tot wat voor de exploitatiefase van de CVI nodig wordt geacht.

Als gevolg van de ligging van woningen binnen de geluidszone zijn hogere waarden vastgesteld. Dit is gedaan in het besluit van 4 februari 2014 dat wel deel uitmaakt van het coördinatiebesluit (stuk 3N). Het besluit tot het vaststellen van hogere waarden is niet bestreden. Het Besluit hogere waarden heeft betrekking op acht woningen (Raaieind 3, Venloseweg 79, 36, 34, 32, 30, 75 en 28). De hogere waarden variëren van 51 dB(A) tot 56 dB(A). In de bestreden omgevingsvergunning zijn voor 6 woningen (Raaieind 3, Venloseweg 79, 36, 34, 32 en 75) deze grenswaarden opgenomen (voorschrift 6.2). Tevens zijn op twee zonebewakingspunten grenswaarden van 50 dB(A) vastgesteld. Voor de woningen Venloseweg 28 en 30 zijn in de omgevingsvergunning milieu geen grenswaarden opgenomen. Aangezien deze woningen op grotere afstand van de inrichting liggen dan de andere genoemde woningen worden deze voldoende beschermd door de geluidsgrenswaarden die aan de vergunning zijn verbonden.

Ik stel vast dat verweerders, conform artikel 2.14, lid 1 onder c van de Wabo, de hogere waarden op een juiste manier in acht hebben genomen.

In het beroepsschrift en het zienswijzenrapport wordt ingegaan op de systematiek die wordt gehanteerd voor inrichtingen die niet op een in het kader van de Wet geluidhinder gezoneerd industrieterrein zijn gelegen (Handreiking industrielawaai en vergunningverlening). Dit is in deze kwestie niet aan de orde nu verweerders het gehele plangebied beschouwen als een industrieterrein waarvoor een geluidszone moet worden vastgesteld en de geluidszone inmiddels onherroepelijk is.

Ten aanzien van de beroepsgrond met betrekking tot cumulatie van geluidhinder merk ik op dat de woningen aan de Venloseweg in de omgeving liggen van de rijksweg A67, de spoorlijn Nijmegen-Venlo, industrieterreinen en het scheepvaartverkeer op de Maas.¹¹ In de plantoelichting is aangegeven dat in het kader van het vaststellen van de hogere waarden onderzoek is uitgevoerd naar de

¹¹ Ter indicatie: de woning aan de Venloseweg 32 ligt op een afstand van grofweg circa 340 meter van de spoorlijn, 600 meter van de rijksweg A67 en 400 meter van de Maas.

gecumuleerde geluidbelasting (zie plantoelichting, stuk 3C, blz. 50 en Besluit hogere waarden, stuk 3N, blz. 3 en de aanvulling op het akoestisch rapport d.d. 19 april 2013 die aanwezig is bij stuk 3N). Ook in de besluiten waarmee de geluidzone is vastgelegd is ingegaan op gecumuleerde geluidshinder (zie StAB-1.10 en 1.11). Samengevat volgt hieruit dat er volgens verweerders geen onaanvaardbaar woon- en leefklimaat zal ontstaan als gevolg van gecumuleerde geluidshinder. De hoogste gecumuleerde geluidsbelasting treedt op bij de woning die in eigendom is bij CVI B.V. (Venloseweg 79) en bedraagt 58 dB(A) als gevolg van cumulatie met geluidhinder vanwege het zuidelijk gelegen industrieterrein. Bij de in noordelijke richting gelegen woningen aan de Venloseweg is, zo blijkt ook uit het beroepsschrift, het onderwerpelijke industrieterrein maatgevend voor de geluidsbelasting. Van cumulatie met andere geluidbronnen is dan geen sprake.

Voor zover in het beroepsschrift wordt verwezen naar de geluid- en trillingoverlast vanwege het verkeer van en naar de inrichting merk ik op dat het plan voorziet in een ontsluitingsweg op het Raaieind (nabij woning Raaieind 3, bestemming "Verkeer", zie ook bijlage StAB-6.1). Het verkeer kan hier in westelijke richting naar de rotonde bij de Venrayseweg rijden en vervolgens via de ontsluitingsweg van de A67 vertrekken/aankomen. De woningen Raaieind 3 en Raaieind 2 liggen ten aanzien van deze ontsluitingsroute het meest kritisch. In het akoestisch rapport is vermeld dat bij beide woningen de geluidsbelasting is onderzocht en dat hieruit blijkt dat wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van L_{den} 48 dB uit de Wet geluidhinder (stuk 3K1, blz. 25). Uit jurisprudentie volgt dat de verkeersbewegingen van en naar een gezoneerd industrieterrein niet hoeven te worden getoetst aan de equivalente geluidgrenswaarden noch aan de piekgeluidgrenswaarden.¹²

Voor zover wordt gevreesd voor geluidsoverlast en trillinghinder als gevolg van verkeersbewegingen merk ik op dat het aannemelijk is dat overgrote merendeel van de vrachtwagens gebruik zal maken van de rijkswegen en de Venloseweg als aan- en afvoerroute zal rijden. Uiteraard is het mogelijk dat er ook vrachtwagens over de Venloseweg richting Grubbenvorst vertrekken maar ik verwacht dat dit zeer weinig voorkomt gelet op de ligging nabij andere meer geschikte verkeerswegen. Bij het bezoek aan het gebied is vastgesteld dat het wegdek in een goede staat verkeert (weinig oneffenheden) waardoor trillingen door vrachtverkeer ter plaatse van woningen niet waarschijnlijk zijn.

1.4 Resumé

Het gehele plangebied c.q. de gehele inrichting wordt door verweerders aangemerkt als een industrieterrein als bedoeld in de Wet geluidhinder. De geluidzone krachtens artikel 40 van de Wet geluidhinder is enkele weken na het coördinatiebesluit vastgesteld. Deze geluidzone is vastgelegd in twee

¹² Zie o.a. ABRvS 22 september 2004, nr. 200400742/1, ECLI:NL:RVS:2004:AR2534.

bestemmingsplannen die niet zijn bestreden. Tevens is een Besluit hogere waarden vastgesteld. Bij het verlenen van de omgevingsvergunning milieu zijn de hogere waarden voor de woningen op de juiste wijze in acht genomen. Voorafgaande aan het vaststellen van de hogere waarden is het aspect cumulatie van geluid beoordeeld. Uit jurisprudentie volgt dat de verkeersbewegingen van en naar een gezonde industrieterrein niet hoeven te worden getoetst aan de equivalente geluidgrenswaarden noch aan de piekgeluidgrenswaarden.

7 Akoestische beoordeling

7.1 Standpunten partijen

Appellanten Coopmans e.a. en Vallen e.a. hebben de omgevingsvergunning en het bestemmingsplan voor een contra-expertise voorgelegd aan adviesbureau Peutz B.V. (notitie van 30 april 2014, aanwezig bij beroepschriften). Peutz heeft de ten behoeve van de besluitvorming opgestelde akoestische rapportages beoordeeld. Volgens Peutz is onzeker of aan de vergunde geluidgrenswaarden kan worden voldaan. Peutz wijst er daarbij op dat voor de breekinstallatie uit is gegaan van een te laag bronvermogen en een onjuiste maaiveldhoogte. Verder is aangegeven dat bepaalde aanvullende maatregelen of voorzieningen (werktijden, betonschermen, hoogte grondwallen) niet zijn beschouwd. Bovendien stelt Peutz dat in de omgevingsvergunning ten onrechte geen controlevoorschrift is opgenomen, zodat niet duidelijk is hoe een overschrijding van de grenswaarden kan worden geconstateerd.

In het zienswijzenrapport is niet specifiek op deze beroepsgronden ingegaan omdat de zienswijzen algemener waren geformuleerd. In het verweerschrift is aangegeven dat de bevindingen van Peutz zijn weerlegd door een in opdracht van de initiatiefnemer opgesteld rapport van LBP/Sight (stuk 4, blz. 7 en bijlage 3 bij het verweerschrift). Hierin is aangegeven dat de installatie van CVI conform de stand der techniek wordt gebouwd en dat bij het geluidrekenmodel gebruik is gemaakt van een groot aantal geluidmetingen verricht bij min of meer vergelijkbare verwerkingsinstallaties. Vergunninghoudster zal in het kader van 'good housekeeping' een controlerapport laten opstellen en verweerders kunnen te allen tijde ook zelf controlemetingen laten verrichten. De gehanteerde bronsterkte voor de breker bedraagt 106 dB(A). Het terrein heeft een maaiveldhoogte van 19,5-20 meter + NAP en de nabijgelegen woningen liggen op 19 meter + NAP.

7.2 Beoordeling StAB

7.2.1 Het akoestisch onderzoek

Bij de aanvraag voor de omgevingsvergunning is een akoestisch onderzoeksrapport, opgesteld door LBP Sight, overgelegd (21 februari 2013, stuk 3K1). Het akoestisch rapport is gewaarmerkt als behorende bij het besluit tot het verlenen van de omgevingsvergunning.

In het akoestisch onderzoek wordt een verdeling gemaakt in twee fases: de aanlegfase (beschreven in hoofdstuk 3) en de exploitatiefase (beschreven in hoofdstuk 4). In de aanlegfase wordt het terrein waarop de verwerkingsinstallatie komt te staan bouwrijp gemaakt en wordt de haven gegraven en aangelegd. In de exploitatiefase is de verwerkingsinstallatie volledig in werking en wordt toutvenant aangeleverd uit de rivierverruimingsprojecten langs de Maas. Het akoestisch

rapport ligt mede ten grondslag aan de geluidzone en de hogere waarden zoals beschreven in het voorgaande hoofdstuk. Daarnaast zijn in de omgevingsvergunning grenswaarden gesteld voor de maximaal optredende geluidniveaus ($L_{\max}$, voorschrift 6.3).

7.2.2 Bronvermogen breekinstallatie en aanvullende maatregelen

In het akoestisch rapport is een overzicht opgenomen van de bronniveaus van de diverse installaties en machines binnen de inrichting. De bronniveaus zijn verkregen op basis van metingen bij vergelijkbare projecten. Voor de breekinstallatie wordt uitgegaan van een bronniveau van L_w 106 dB(A) na het treffen van maatregelen (zie akoestisch rapport blz. 21 onder bron B5). In het de berekeningen is dit bronniveau aangehouden. Ik merk hierover op dat er geen eenduidige waarde bestaat voor het bronniveau van een breekinstallatie. Dit is onder meer afhankelijk van de uitvoering, de hoogte en het treffen van geluidsisolerende maatregelen. In de bij het verweerschrift aanwezige notitie van LBP Sight staat dat dit een waarde is na het aanbrengen van een omkasting. Van CVI ontving ik de meetgegevens van een vergelijkbare installatie in Duitsland zonder omkasting (bijlage StAB-7.1, gemeten 115 dB(A)) en een offerte met de beschrijving van de geluidsisolerende omkasting (bijlage StAB-7.2). De waarde van 106 dB(A) is gebaseerd op een geluidisolatie van 10 dB. Gelet op ervaringen met soortgelijke installaties en voorzieningen elders is dit is geen onrealistische aanname. In de praktijk zal moeten blijken of dit bronniveau gerealiseerd wordt of dat er een aanvullende maatregelen moeten worden getroffen. Met een controlemeting kan dat worden vastgesteld.

Door appellanten is aangegeven dat bepaalde aanvullende maatregelen of voorzieningen (werktijden, betonschermen, hoogte grondwallen) niet zijn beschouwd. Gelet op de resultaten van het akoestisch onderzoek zijn geen aanvullende maatregelen of voorzieningen noodzakelijk om aan de geluidgrenswaarden als opgenomen in de omgevingsvergunning te voldoen. Indien uit akoestisch controle-onderzoek blijkt dat de waarden niet nageleefd kunnen worden, zijn er binnen het plangebied c.q. de inrichting mogelijkheden om geluidwallen of andere geluidbeperkende voorzieningen aan te leggen.¹³

¹³ Binnen de bestemming "Bedrijf -Bouwgrondstoffenverwerking" zijn geluidbeperkende voorzieningen met een bouwhoogte van maximaal 15 meter toegestaan (zie artikel 3, lid 3.1 onder b en lid 3.2, onder 3, sub a2). Aan opslagdepots zijn geen maximale hoogten gesteld. Binnen de bestemming "Groen" zijn ter plaatse van de aanduiding "geluidwal" geluidwallen met een maximale hoogte van 8 meter toegestaan (artikel 4, lid 4.1, onder f). Binnen de bestemmingen "Natuur" en "Natuur- Natuurontwikkeling" zijn tevens geluidbeperkende voorzieningen toegestaan (artikel 5, lid 5.1 onder e en artikel 6, lid 6.1, onder a jo. artikel 1, lid 1.37).

7.2.3 Maaiveldhoogte

Volgens Peutz is voor zowel het terrein waarop de verwerkingsinstallatie wordt gerealiseerd als de nabijgelegen woningen een maaiveldhoogte van NAP + 19 meter aangehouden terwijl in werkelijkheid de maaiveldhoogte ter plaatse van de woningen hoger is. Volgens Peutz liggen de woningen dus hoger dan is aangenomen waardoor de geluidimmissie wordt onderschat. In het gesprek met betreffende appellanten is geen toelichting gegeven op dit bezwaar. Ter plaatse is vastgesteld dat de maaiveldhoogte ter plaatse van de woningen weinig verschilt met de maaiveldhoogte ter plaatse van de locatie waar de verwerkingsinstallatie wordt gerealiseerd. De woningen zijn ook niet verhoogd aangelegd. De in het akoestisch rapport aangehouden maaiveldhoogte van NAP + 19,50 meter voor zowel woningen als verwerkingsterrein is mijn inziens dan ook correct. In het akoestisch rapport is overigens wel rekening gehouden met de verschillen tussen het hogere terreindeel van de verwerkingsinstallatie en het lager liggende gebied langs de rivier (haven, omputgebied). Voor wat betreft de gemodelleerde maaiveldligging is het akoestisch rapport mijns inziens representatief.

7.2.4 Controlevoorschrift

In voorschrift 6.1 van de omgevingsvergunning is bepaald dat het meten en berekenen van de geluidniveaus en het beoordelen van de meetresultaten moet plaatsvinden overeenkomstig de Handleiding meten en rekenen industrielawaai. In de onderwerpelijke vergunning ontbreekt een verplichting om binnen een aantal maanden na het in werking zijn een controlemeting uit te voeren. Een dergelijke controlemeting wordt, met name in oprichtingssituaties, vaak opgenomen om de aannamen, prognoses en uitgangspunten (bijv. bronniveaus) uit het akoestisch onderzoek te verifiëren en zonodig aanvullende maatregelen of voorzieningen te treffen. In het gesprek met de vertegenwoordigers van CVI B.V. is aangegeven dat zij zelf een controlerapport zal opstellen na ingebruikname en inregeling van de verwerkingsinstallatie. Uitgaande dat de verwerkingsinstallatie binnen 6 maanden gebouwd zal zijn, zal het controlerapport 7 maanden na aanvang van de exploitatie verschijnen, aldus CVI B.V. Of verweerders een controle-onderzoek aan de vergunning hadden moeten verbinden (zodat zij zelf ook kennis kunnen nemen van de uitkomsten en zonodig extra maatregelen kunnen verlangen) acht ik een juridische vraag.

7.3 Resultaat

Bij het vaststellen van de geluidgrenswaarden in de omgevingsvergunning milieu zijn de geluidzone en het Besluit hogere waarden in acht genomen. De berekende geluidbelasting ter plaatse van de woningen en de omvang van de geluidzone is gebaseerd op een akoestisch rapport waarin gegevens van andere soortgelijke installaties als uitgangspunt is gehanteerd. Het bronniveau van de breekinstallatie is gebaseerd op meetgegevens van een soortgelijke installatie. Er is geen aanleiding om te veronderstellen dat met verkeerde maaiveldhoogten is gerekend.

In het geval dat de geluidbelasting hoger is dan geprognoseerd dan is het binnen het plangebied/inrichting mogelijk om aanvullende voorzieningen te realiseren (geluidwallen, betonschermen nabij verwerkingsinstallatie). In de vergunning ontbreekt echter een controlevoorschrift.

8 Laagfrequent geluid

8.1 Standpunten partijen

Appellanten Coolmans e.a. en Vallen e.a. vrezen voor de aantasting van het woon- en leefklimaat vanwege het optreden van laagfrequent geluid geen sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Appellanten betwijfelen of de vergunning voldoende bescherming biedt tegen laagfrequent geluid ter plaatse van woningen. Zij wijzen er hierbij op dat niet duidelijk is waar de vergunde laagfrequente geluidemissie van de zandzuiger en de verwerkingsinstallatie op is gebaseerd en wat de bijbehorende geluidsbelasting er plaatse van de woningen is. Volgens appellanten hadden in de vergunning grenswaarden voor laagfrequent geluid ter plaatse van de woningen opgenomen moeten worden. Tevens stellen zij dat in de omgevingsvergunning ten onrechte geen maatregelen zijn opgenomen ter beperking van laagfrequent geluid. Appellanten wijzen in dit verband nog op het advies van de commissie m.e.r. dat niet is opgevolgd met betrekking tot het wegnemen van laagfrequent geluid door maatregelen aan de bron. Appellanten stellen bovendien dat een voorschrift ontbreekt waarin is bepaald dat de verwerkingsinstallatie buiten gebruik moet worden gesteld als niet binnen drie maanden aan de grenswaarden wordt voldaan.

In het zienswijzenrapport is aangegeven dat bij het ontwerp van de verwerkingsinstallatie rekening is gehouden met het aspect laagfrequent geluid. In de vergunning zijn voorschriften opgenomen waaronder een 'voorwaardelijke' onderzoeksplicht. Binnen twee maanden na aanvang van de eerste werkzaamheden moet een akoestische rapportage worden overgelegd waaruit blijkt dat voldaan wordt aan de gestelde normen (stuk 3G, blz. 6 en 7 en 17). In het verweerschrift is aangegeven dat de bevindingen van Peutz van 30 april 2014 zijn weerlegd door een in opdracht van de initiatiefnemer opgestelde notitie van LBP/Sight, gedateerd 18 juni 2014 (stuk 4, blz. 7 en bijlage 3 bij het verweerschrift). In deze notitie wordt uitgelegd dat bij gebrek aan landelijke normstelling gebruik wordt gemaakt van het op de Vercammen-curve 3-10% gebaseerde "Grensmaasprotocol" uit 2003. In de praktijk is bij soortgelijke projecten gebleken dat door het ontwerp van de installatie in combinatie met de gehanteerde beoordelingsmethode er ter plaatse van de omliggende woningen geen hinder optreedt ten gevolge van laagfrequent geluid.

Naar aanleiding van het verweerschrift heeft Peutz een reactie gegeven (4 augustus 2014, aanwezig bij de aan de Afdeling gerichte brief van mr. Verkoijen d.d. 25 augustus 2014). Hierin is aangegeven dat uit de aangeleverde gegevens nog steeds niet overtuigend blijkt dat te allen tijde in deze situatie aan de grenswaarden uit de "Vercammen 3-10% curve" kan worden voldaan, dat er ook strengere normstelling bestaat (NSG-richtlijn) en dat de curve niet van toepassing is buiten de dagperiode.

8.2 Beoordelingskader

Een specifieke vorm van geluidhinder is laagfrequent geluid (hierna: LFG); dit zijn geluiden met een frequentie beneden de 100 Hertz. De normstellingen voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{A_{r,LT}}$) en het maximale geluidniveau ($L_{A_{max}}$) zijn niet toereikend om de hinder van LFG te voorkomen. LFG plant zich zeer goed voort door de lucht en kan ook op grotere afstand van de bron worden waargenomen. Het wordt door de atmosfeer namelijk veel minder geabsorbeerd dan hogere frequenties en het wordt ook via de bodem goed doorgegeven. Ook ramen en muren van woningen houden het laagfrequent geluid veel minder goed tegen dan de hogere frequenties. Er zijn meerdere (internationale) richtlijnen beschikbaar om de hinder van LFG te beoordelen. Het merendeel van de daarbij gehanteerde beoordelingscriteria is gebaseerd op de gehoordrempel voor LFG. Geen van de richtlijnen heeft tot op heden een wettelijke status.

In de onderwerpelijke procedure hebben verweerders gebruik gemaakt van de beoordelingssystematiek uit de zogenaamde "Vercammen-curve". De systematiek die aan deze curve ten grondslag ligt, wordt breed gedragen in beschikbare (internationale) richtlijnen. Uitgangspunt bij de curve is dat een LFG-niveau wordt gewaarborgd waarbij hinder zoveel mogelijk wordt voorkomen. Bij het hanteren van de "Vercammen-curve 3-10%" wordt maximaal 3 tot 10% van de bevolking gehinderd. Het gehanteerde criterium "3 tot 10% gehinderden" ligt in de 'Vercammen-curve' besloten en hiermee wordt ernstige geluidhinder in substantiële mate voorkomen. Ook bij toepassing van andere (internationale) richtlijnen zal een zekere mate van geluidhinder ondervonden kunnen worden. Uit jurisprudentie blijkt dat LFG kan worden aangemerkt als oorzaak van objectiveerbare hinder en dat de "Vercammen-curve" daarbij een bruikbare methode is om de te verwachten hinder door LFG tot uitdrukking te brengen (zie ABRvS 200509380/1 d.d. 13 december 2006). Ook andere richtlijnen mogen (gemotiveerd) worden toegepast (ABRvS 200900320/1 d.d. 13 januari 2010). De "Vercammen-curve 3-10%" gaat uit van normstelling per tertsbandfrequentie (in Hz). Indien in een grafiek de tertsbandfrequenties worden afgezet tegen de optredende dB-niveaus ontstaat een curve. Zolang onder de berekende niveaus onder de curve blijven, wordt in deze systematiek aangenomen dat geen sprake is van onaanvaardbare hinder door LFG.

6,3	8	10	12,5	16	20	25	32	40	50	63	80	100	125	Hz
-	-	-	87	85	83	80	77	73	70	67	65	65	67	dB

Tabel 8.1: Normstelling Vercammen 3-10% -buiten (gehanteerd door provincie Limburg en uitgaande van een gemiddelde geluidwering) Bron: Grensmaasprotocol, bijlage StAB-8.1.

3.3 Aanvraag en vergunningvoorschriften

In paragraaf 4.7 van het bij de aanvraag gevoegde akoestische rapport wordt ingegaan op het ontstaan van LFG en de mogelijke overlast (stuk 3K1, blz.28). Hier is aangegeven dat er voor het ontwateren van zand kleinere ontwateringszeven worden toegepast waardoor de kans op LFG wordt verkleind. Er is verder geen prognose gegeven van het optredende LFG. Hier is dus aangegeven dat door een goed ontwerp van de installatie LFG voorkomen kan worden.

Verweerders hebben voor de beoordeling van LFG aansluiting gezocht bij de beoordelingswijze uit het zogenaamde "Grensmaasprotocol". Dit protocol is door de provincie Limburg opgesteld voor grindwinningen in het Grensmaasproject. Het protocol gaat uit van bronsterkte-eisen aan de grindwinwerktuigen en de meting van LFG aan de bron. Uitgangspunt van het protocol is dat als aan die LFG-norm bij de bron kan worden voldaan, er geen hinder optreedt ter plaatse van geluidgevoelige bestemmingen. Het Grensmaasprotocol is gebaseerd op de systematiek van de "Vercammen-curve 3-10%". Binnen deze systematiek is er vervolgens van uitgegaan dat woningen beschikken over een gemiddelde geluidwering.¹⁴ Om die reden heeft deze curve de toevoeging "buiten" (Vercammen-curve 3-10% – buiten). Het Grensmaasprotocol is gevoegd bij de notitie van LBP Sight (bijlage 3 bij het verweerschrift). Hierin is beschreven op welke wijze het bronniveau moet worden gemeten bij grindwinwerktuigen (meetposities, meetafstanden, hoogte e.d.). Tevens is aangegeven welke tertsbandfrequenties gelden. Deze tertsbandfrequenties zijn ook vastgelegd in de voorschriften 6.11 en 6.13.

6,3	8	10	12,5	16	20	25	31,5	40	50	63	80	100	125	Hz
148	145	143	140	138	136	133	130	126	123	120	121	124	129	dB

Tabel 8.2: Normstelling LFG volgens Grensmaasprotocol, gemeten nabij de bron van de zandzuiger of de verwerkingsinstallatie (voorschriften 6.11 en 6.13). Bron: Grensmaasprotocol (aanwezig in bijlage StAB-8.1).

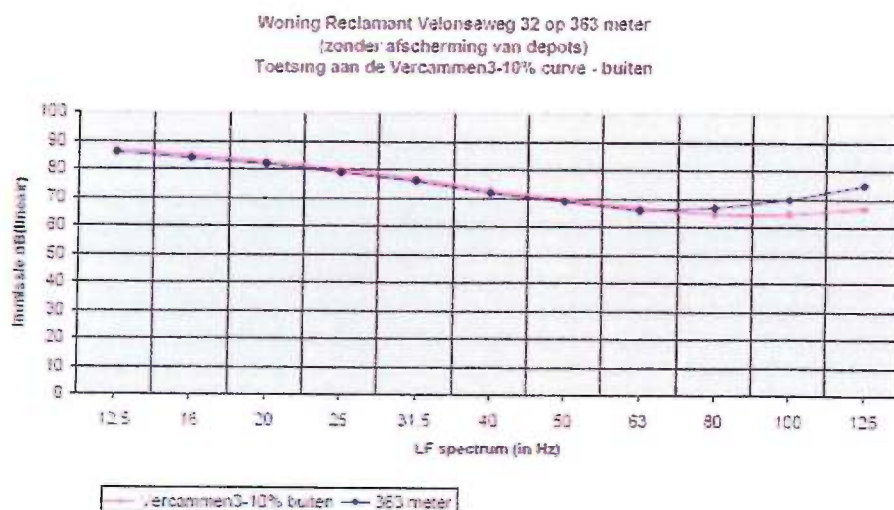
Uitgangspunt is dat als aan de bronniveaus wordt voldaan er ter plaatse van de gevels van woningen aan de normstelling van de "Vercammen-curve 3-10% buiten" wordt voldaan. De voorschriften 6.10 tot en met 6.17 van de omgevingsvergunning hebben betrekking op LFG. Hierin is bepaald dat het akoestische bronvermogen (L_{wr}) van de tijdens de aanlegfase in werking zijnde zandzuiger, gemeten volgens het Grensmaasprotocol, niet meer dan 108 dB(A) mag bedragen. In voorschrift 6.11 zijn de tertsbandniveaus van het laagfrequent

¹⁴ De eigenschappen van een woning kunnen van grote invloed zijn op het optredende laagfrequente geluid. Bij de normstelling "buiten" is uitgegaan van een gemiddelde overdrachtsverzwakking (zie: Grensmaasprotocol).

geluidsspectrum vastgelegd. Dit is ook gedaan voor het laagfrequent geluidsspectrum van de verwerkingsinstallatie (exploitatiefase) waarbij naar analogie van het Grensmaasprotocol moet worden gemeten (voorschrift 6.13). Binnen twee maanden na inzet van de zandzuiger respectievelijk het inregelen van de verwerkingsinstallatie moet met een akoestisch rapport worden aangetoond dat aan de voorschriften 6.11 en 6.13 kan worden voldaan (voorschriften 6.12 en 6.14). Als niet kan worden voldaan aan de voorschriften moeten zodanige maatregelen te worden getroffen dat wel aan de grenswaarden kan worden voldaan (voorschriften 6.15 en 6.17).

8.4 Beoordeling StAB

In deze situatie is er gekozen om middel- en onderzoeksvoorschriften aan de vergunning te verbinden waarbij er de normstelling geldt ter plaatse van de bronnen die mogelijk laagfrequent geluid zullen veroorzaken (zandzuiger, verwerkingsinstallatie). Omdat de hinder door LFG kan optreden ter plaatse van de woningen is het allereerst noodzakelijk om na te gaan of de gehanteerde normstelling voldoende waarborg biedt dat de woningen voldoende zijn beschermd. CVI B.V. heeft, naar aanleiding van mijn bezoek, een prognose gemaakt van de optredende niveaus ter plaatse van de woningen aan de Venloseweg 28 en 32 (woningen van appellanten). De notitie van 18 september 2014 is toegevoegd als bijlage StAB-8.1. Hierbij zijn de emissienormen uit voorschrift 6.13 doorgerekend naar de immissie bij deze woningen. Uit deze berekening blijkt dat aan de "Vercammen 3-10% curve –buiten" voor de meeste tertsbandfrequenties kan worden voldaan. Er is sprake van overschrijdingen in de hogere tertsbandfrequenties 80 Hz, 100 Hz en 125 Hz. In de berekening is geen rekening gehouden met de afschermende werking van gronddepots en geluidwallen en om die reden wordt de verwachting uitgesproken dat aan de immissienorm wel kan worden voldaan. De volgende grafiek bevat de "Vercammen 3-10% curve –buiten" met daarin de berekende immissies ter plaatse van de woning Venloseweg 32.

Afbeelding 8.1: Berekende LFG-immissie (bron: notitie LBP-Sight 18 september 2014, bijlage StAB-8.1).

CVI B.V. heeft voorts medegedeeld dat bij twee recent gerealiseerde verwerkingsinstallaties in Duitsland is vastgesteld dat deze geen LFG emitteren. Het meetrapport van een vergelijkbare installatie "Knappheide" in Weeze is, samen met een oplegnotitie van LBP-Sight d.d 6 augustus 2014, ter beschikking gesteld en toegevoegd als bijlage StAB-8.2. In de oplegnotitie zijn de in Duitsland gemeten waarden vertaald naar onder meer de "Vercammen 3-10% curve-buiten" en de immissies ter plaatse van twee woningen in de nabijheid van de verwerkingsinstallatie (Venloseweg 79 en 36). Volgens LBP-Sight mag verondersteld worden dat ter plaatse van deze en andere woningen kan worden voldaan aan de normstelling. Mocht ondanks de getroffen ontwerp- en afschermingsmaatregelen uit de controlemetingen blijken dat er toch sprake is van LFG dan is vergunninghoudster verplicht om aanvullende maatregelen te nemen.

Ik stel vast dat – uitgaande van de normstelling uit de "Vercammen-curve 3-10% buiten-" ter plaatse van de woningen de vergunning waarborgen bevat tegen het optreden van hinderlijk LFG. Indien niet aan de emissienorm uit de voorschriften 6.11 en 6.13 kan worden voldaan, moeten aanvullende maatregelen getroffen worden. In deze situatie is het technisch mogelijk om (naast maatregelen aan de bron) effectieve aanvullende maatregelen in de overdrachtssfeer te treffen (schermen, wallen e.d.). De systematiek van de Vercammencurve maakt geen onderscheid tussen normen voor verschillende perioden (dag-, avond- en nachtperiode). De normen in de voorschriften 6.11 en 6.13 bieden gedurende zowel de dag-, avond- en nachtperiode bescherming tegen ernstige hinder.

Binnen twee maanden moet worden beoordeeld of aan de normstelling kan worden voldaan (voorschriften 6.12 en 6.14). De vergunningvoorschriften 6.15 en 6.17 bevatten bovendien een termijn van maximaal 3 maanden waarbinnen maatregelen genomen moeten worden om aan de normen uit voorschrift 6.11 en 6.13 te voldoen. Dit impliceert dat maximaal gedurende 2 keer¹⁵ 5 (3+2) maanden er hinder kan optreden als gevolg van LFG. In de notitie van LBP-Sight d.d. 18 september 2014 (bijlage StAB-8.1) is aangegeven dat gedurende die periode dan in ieder geval de verwerkingsinstallatie uitsluitend in de dagperiode in werking zal zijn. Deze maatregel is niet in de vergunning vastgelegd. Gelet op de hinderlijkheid van LFG is het naar mijn mening noodzakelijk dat – mocht de normstelling voor LFG worden overtreden – dit zo snel mogelijk wordt verholpen. Of buitengebruikstelling (zoals appellanten wensen) nodig is, acht ik een juridische vraag. In ieder geval dient de periode van optreden zo kort mogelijk te worden gehouden en dient er zo snel mogelijk onderzoek plaats te vinden en maatregelen te worden getroffen (bijvoorbeeld binnen 1 maand). De termijnen in voorgenoemde voorschriften zijn in dat opzicht erg ruim en maken het mogelijk dat gedurende langere tijd ernstige hinder door LFG kan optreden.

3.5 Resumé

Appellanten vrezen voor hinder door laagfrequent geluid (LFG) en vinden de voorschriften ontoereikend. Voor LFG is geen algemeen geaccepteerde normstelling beschikbaar. Verweerders hebben gebruik gemaakt van de normstelling uit de "Vercammen curve 3-10% -buiten". Ernstige geluidhinder kan hiermee voorkomen worden. Door middel van het treffen van de juiste maatregelen aan de bron kan het ontstaan van LFG worden voorkomen of beperkt. Pas na het in werking stellen van de installatie kan vastgesteld worden of de potentiële LFG-bronnen inderdaad zodanig geëlimineerd of gereduceerd zijn dat de hinder door LFG is beperkt. De in de omgevingsvergunning opgenomen voorschriften met daarin normstelling (voorschriften 6.11 en 6.13) en de onderzoeksverplichtingen geven waarborg tegen het optreden van ernstige hinder door LFG (voorschriften 6.12 en 6.14). Zonodig kunnen aanvullende maatregelen in de overdrachtssfeer worden genomen (geluidwallen, betonnen schermen) en dit is ook verplicht gesteld (voorschriften 6.15 en 6.17). Met berekeningen is aannemelijk gemaakt dat de als uitgangspunt gehanteerde immissienorm bij de woningen (Vercammen-curve 3-10% buiten), zonodig na het treffen van aanvullende maatregelen en voorzieningen, kan worden nageleefd als aan de normstelling in de voorschriften 6.11 en 6.13 wordt voldaan. Gedurende de periode voor onderzoek en het nemen van maatregelen (voorschriften 6.12, 6.14, 6.15 en 6.17) kan er ernstige hinder optreden als gevolg van LFG.

¹⁵ Zowel in aanlegfase als in de exploitatiefase.

9 Trillinghinder Océ

9.1 Standpunten partijen

Appellante Océ-Technologies B.V. vreest trillinghinder voor haar bedrijfsactiviteiten in de vestiging in Venlo op circa 1.500 meter afstand van de CVI. Zij stelt dat naar trillinghinder (mogelijk in combinatie met het optreden van laagfrequent geluid) onvoldoende en onvolledig onderzoek is verricht. Daarnaast ontbreken voorschriften in de vergunning ter voorkoming van trillinghinder.

In het zienswijzenrapport is aangegeven dat Fugro Geoservices B.V. een trillingsrisicoanalyse heeft uitgevoerd om het door appellante aangevoerde aspect te beschouwen (rapport van 11 oktober 2013, bijlage 1 bij stuk 3G en bijlage 4a bij verweerschrift, stuk 4). Hieruit blijkt dat de werkzaamheden vanwege het project CVI niet zullen leiden tot trillingen die het productieproces van Océ zullen verstoren (stuk 3G, blz.9). In het verweerschrift wordt hieraan toegevoegd dat Fugro in januari 2014 een aanvullende toelichting op haar rapportage heeft gegeven (bijlage 4d bij het verweerschrift, stuk 4). Verweerders hebben geen redenen om te twifelen aan de juistheid van de onderbouwde stelling van Fugro dat bij een worstcasebenadering de intensiteiten zodanig laag en niet meer meetbaar zijn, dat er geen sprake is van trillingseffecten die van invloed zijn op de bedrijfsvoering van Océ. Om die reden wordt het opnemen van een voorschrift in de omgevingsvergunning niet zinvol geacht (stuk 4, blz. 15).

9.2 De bedrijfsvoering van Océ

Ten zuidoosten van het plangebied ligt, aan de overzijde van de Maas in de gemeente Venlo, een industrieterrein waarop diverse bedrijfshallen en kantoren van de printerfabrikant Océ Technologies B.V. aanwezig zijn. In totaal werken hier circa 2.400 personen. Er zijn in ieder geval twee panden waar sprake is van een bijzondere gevoeligheid voor trillingen. Dit is fabriek "1X" waar inktkoppen worden geproduceerd en de afdeling Research & Development (gebouw "3N") waar onder meer metingen worden uitgevoerd. De afstand tussen het R&D-gebouw en de zuidelijk grens van het plangebied/inrichting bedraagt circa 1.000 meter. De afstand tussen deze grens en fabriek "1X" bedraagt circa 1.400 meter. Een overzichtsplattegrond van het gehele bedrijfsterrein is toegevoegd als bijlage StAB-9.1. Een luchtfoto waarop respectievelijk de CVI-locatie, het R&D-gebouw en fabriek "1X" zijn aangeduid is toegevoegd als StAB-9.2.

De werkzaamheden met de printers vergen een dermate securiteit dat trillingen of andere invloeden van buitenaf moeten worden uitgesloten, aldus de vertegenwoordigers van Océ. Verstoringen in het bedrijfsproces hebben tot gevolg dat producten moeten worden afgekeurd.

Aan de vertegenwoordigers van Océ heb ik gevraagd welke normstelling zij hanteren voor verstoringen van buitenaf. Mondeling is medegedeeld dat dit de strengste toetswaarden zijn uit de SBR-richtlijn C "Storing aan apparatuur". Een toegezegde schriftelijke verduidelijking heb ik niet voor het afronden van dit verslag ontvangen.

Omdat op het industrieterrein alleen Océ is gevestigd, kunnen de werkzaamheden op dit industrieterrein (bijvoorbeeld funderingswerkzaamheden voor een nieuw gebouw) afgestemd worden met de productieprocessen in de overige gebouwen. Met andere woorden: Océ heeft zelf invloed op hetgeen in de directe omgeving van het bedrijf gebeurt. Volgens Océ is wellicht de kans op waarneembare trillingen niet erg groot maar zijn de gevolgen onaanvaardbaar groot. Om die reden vraagt men zekerheid en had zij graag, samen met CVI B.V., de trillingsproblematiek met een onafhankelijke deskundige nader laten analyseren.

9.3 Normering

Door de Stichting Bouwresearch (SBR) zijn een aantal richtlijnen uitgegeven met betrekking tot het trillingen. Dit zijn de richtlijn "Schade aan bouwwerken door trillingen" (Deel A), de richtlijn "Hinder voor personen" (Deel B) en de richtlijn "Storing aan apparatuur" (deel C). De toepassing van deel C kan aan de orde zijn bij het opstellen van ontwerpeisen voor gebouwen, op basis van de toelaatbaarheid van trillingen voor gevoelige apparatuur c.q. trillingsgevoelige werkzaamheden. Bij trillingsgevoelige apparatuur en/of -werkzaamheden, kan onder worden gedacht aan computerapparatuur (rekencentra bij banken of universiteiten), telefooncentrales, drukkerijen, ziekenhuisapparatuur, bedrijven met optische meet- en/of waarnemingsinstrumenten, nauwkeurige weegschalen, en kalibratie- en afregelinginstituten (precisiebalansen of microscopen). Ook de werkzaamheden bij Océ kunnen worden geschaard onder de trillingsgevoelige apparatuur als bedoeld in deel C.

In deel C worden echter geen grenswaarden of criteria gegeven. Deze richtlijn C behandelt de wijze waarop trillingsmetingen in gebouwen kunnen worden uitgevoerd en de wijze waarop zij kunnen worden geïnterpreteerd in relatie tot door de fabrikanten van de gevoelige apparatuur verstrekte specificaties. Het wordt derhalve tot de verantwoordelijkheid van de fabrikant gerekend om gelet op de aard van de apparatuur te beoordelen welke trillingen toelaatbaar zijn (en daarvoor toets/grenswaarden op te stellen) en om te voorkomen dat deze trillingen optreden.

9.4 Kans op het ontstaan van trillingen

Bij de werkzaamheden binnen het plangebied/inrichting kunnen op meerdere wijzen trillingen ontstaan. Hierbij kan een onderscheid worden gemaakt tussen de aanleg- en bouwfase waarin de fundering van de verwerkingsinstallatie plaatsvindt en de exploitatiefase waarin de verwerkingsinstallatie in werking is.

Van de zijde van CVI B.V. is meegedeeld dat voor de fundering gebruik zal worden gemaakt van open buispalen die door middel van trilblokken worden ingebracht. Het gaat om circa 164 palen met een paallengte tussen de circa 11 en 15 meter. Het intrillen van deze palen zal plaatsvinden in een aaneengesloten periode van twee weken.

Tijdens de exploitatiefase kunnen door de bewegende delen in de verwerkingsinstallatie (grind- en ontwateringszeven) trillingen ontstaan die via de bodem kunnen worden doorgegeven. De mate van trillingen hangt samen met de bodemsoort en de wijze waarop de installatie is uitgevoerd. Tevens kunnen trillingen ontstaan door vrachtwagens/graafmachines.

Verweerders hebben in de omgevingsvergunning voorschriften met betrekking tot door personen ervaren trillinghinder opgenomen (voorschrift 6.7- 6.9). Deze normstelling heeft geen relatie met de toetsingskader die gelden voor trillinggevoelige apparatuur.

9.5 Uitgevoerd onderzoek

In het bij de aanvraag gevoegde akoestische rapport is kort ingegaan op trillingen nabij de woningen waarvoor volgens het rapport niet behoeft te worden gevreesd (stuk 3K1, par. 4.7, blz. 30).

Naar aanleiding van de bezwaren van Océ heeft CVI B.V. aan Fugro Geoservices B.V. gevraagd om een beoordeling van de optredende trillingniveaus in relatie tot de werkzaamheden bij Océ.

In het eerste briefrapport van Fugro (11 oktober 2013, bijlage 4a bij het verweerschrift, stuk 4) is aangegeven dat het invloedsgebied als gevolg van heien en trilwerkzaamheden voor zeer gevoelige apparatuur doorgaans 350 tot maximaal 500 meter is. Een vergroting van de afstand tussen de bron en de gevoelige apparatuur met een factor 3-4 zal de optredende trillingsniveaus dusdanig zijn dat deze niet meer meetbaar zijn.

In het tweede briefrapport (28 januari 2014, bijlage 4 d bij het verweerschrift, stuk 4) is meer specifiek ingegaan op de te verwachten trillingniveaus bij Océ. Er is een worstcasesituatie beschouwd waarbij is uitgegaan van zwaar heiwerk, een lage grond damping en hoge trillingintensiteit. Prognose is dat dan op een afstand van 500 meter intensiteiten van minder dan 1 mm/s of 5 mm/s² worden waargenomen. Op een afstand van 1.500 meter zijn de intensiteiten dusdanig laag (trillingversnelling < 1 mm/s²) dat deze niet meer meetbaar zijn. Op basis hiervan wordt met zekerheid gesteld dat CVI B.V. geen trillingeffecten veroorzaakt die van invloed zijn op apparatuur bij Océ.

9.6 Beoordeling StAB

In paragraaf 9.3 is vermeld dat er feitelijk geen algemeen toepasbare normstelling voor handen is met betrekking tot het voorkomen van storingen aan apparatuur. De SBR-richtlijn, deel C bevat geen toetswaarde omdat deze afhankelijk is van de

apparatuur. De toepasselijke richtlijn gaat er van uit dat een bedrijf zelf de maatregelen neemt om eventuele invloeden van trillingen te voorkomen.

In de onderwerpelijke vergunning zijn trillingnormen opgenomen die betrekking hebben op het voorkomen van trillinghinder bij personen (voorschriften 6.7-6.9). Deze normen bieden echter geen bescherming aan storingsgevoelige apparatuur.

Fugro heeft mijns inziens aannemelijk gemaakt dat het zeer onwaarschijnlijk c.q. uitgesloten is dat door CVI veroorzaakte trillingen op een kilometer afstand schade aan storingsgevoelige apparatuur kunnen veroorzaken. Hierbij betrek ik het gegeven dat in het Fugro-rapport is uitgegaan van een worstcasesituatie qua funderingstechniek. Bij het inbrengen van de palen zal gebruik worden gemaakt van trilblokken. Net als bij heien gebeurt, wekt het gebruik van trilblokken via de grond trillingen op en zendt deze uit naar de omgeving maar het gaat hier om een minder hoog energieniveau en dus kleiner trillingseffect. Voor wat betreft het berekenen van de trillingsprognosewaarde is adviesbureau Fugro bij haar berekeningen eveneens uitgegaan van een worstcasescenario.

9.7 Resumé

Op een afstand van circa 1.000 meter en verder van de zuidelijke grens van het plangebied bevinden zich gebouwen van printerfabrikant Océ Technologies B.V. In een aantal gebouwen is storingsgevoelige apparatuur aanwezig. Er bestaat geen beoordelingskader met normstelling om de trillinghinder voor verstoringsgevoelige apparatuur te beoordelen. In deze situatie heeft adviesbureau Fugro Geoservices B.V. een indicatieve worstcasebeoordeling van de optredende trillingniveaus uitgevoerd. Hieruit blijkt dat het zeer onwaarschijnlijk is dat de bij CVI (zowel bouw/aanlegfase als exploitatiefase) optredende trillingen schade aan de apparatuur van Océ zullen veroorzaken.

10 Stortplaats

10.1 Standpunten partijen

Appellanten Coolmans e.a. en Vallen e.a. stellen dat er is sprake van een stortplaats als bedoeld in de artikel 5.4 van bijlage 1 van de Richtlijn industriële emissies (RIE). Volgens hen is niet duidelijk welke hoeveelheden niet vermarktbaar materiaal in het onderwaterdepot wordt opgeslagen.

In het zienswijzenrapport is aangegeven dat circa 2 tot 5% van het aan te voeren toutvenant bestaat uit specie die zal worden geborgen in het bezinkbekken. Dit is geen activiteit die is genoemd in de Richtlijn Industriële emissies (stuk 3G, blz. 40 onder thema 2). In het verweerschrift wordt dit standpunt herhaald met als toevoeging dat er 350.000 tot 950.000 m³ zand in de was- en morsvijver geborgen zullen worden (stuk 4, blz. 7 onder 1).

10.2 Beoordeling StAB

Appellanten stellen feitelijk de vraag aan de orde of hier sprake is van een stortplaats als bedoeld in de Richtlijn Industriële Emissies (RIE). Voor dergelijke inrichtingen is niet het college van B&W het bevoegde gezag maar gedeputeerde staten. Categorie 5.4 van bijlage I van de RIE luidt als volgt:

"Stortplaatsen, als gedefinieerd in artikel 2, onder g), van Richtlijn 1999/31/EG van de Raad van 26 april 1999 betreffende het storten van afvalstoffen, die meer dan 10 t afval per dag ontvangen of een totale capaciteit van meer dan 25 000 t hebben, met uitzondering van stortplaatsen voor inerte afvalstoffen."

In deze situatie wordt het noordelijke deel van de inrichting gebruikt voor de berging van niet-vermarktbaar materiaal uit de ontgronding ter plaatse ("omputten")¹⁶ en daarnaast voor de berging van onvermarktbaar delen van het toutvenant (was- en mors). Aangezien deze (vooral) fijne zanden niet kunnen worden afgezet, kan mijns inziens worden gesproken van afvalstoffen die op of in de bodem worden gebracht om deze daar te laten. Uitgaande van de aanvoer van 18,4 miljoen m³ toutvenant betekent dit een hoeveelheid van circa 920.000 m³ materiaal (bij 5% onvermarktbaar materiaal). Het soortgelijk gewicht van zand ligt tussen de 1.500 en 1.750 kilo/m³ (gemiddeld 1,6 ton per m³). In deze situatie gaat het dan om een hoeveelheid van grofweg 1.500.000 ton, ver boven de capaciteit in categorie 5.4.

¹⁶

In de aanvraag voor de omgevingsvergunning is aangegeven dat het hier gaat om een toepassing als bedoeld in het Besluit bodemkwaliteit. Het grootste deel van de niet-vermarktbaar grond is aan te merken als 'vrij toepasbaar' en een deel is aan te merken als klasse B en kan worden toegepast in een "Grootschalige Bodemtoepassing." Volgens de aanvraag is hier sprake van een nuttige en functionele toepassing als bedoeld in het Besluit bodemkwaliteit (stuk 3K1, blz. 14 onder bodemonderzoek).

Echter, in de categorie wordt een uitzondering gemaakt voor stortplaatsen voor inerte afvalstoffen. In artikel 2, onder g van de Richtlijn 1999/31/EG is gedefinieerd wat onder inerte afvalstoffen moet worden verstaan. Samengevat gaat het om stoffen die geen significante fysische, chemische of biologische veranderingen ondergaan. In dit geval gaat het om het fijne zanddeeltjes waar eventuele verontreinigingen "uitgewassen" zijn en is dit materiaal aan te merken als een inerte afvalstof. Het depot is niet beoogd om verontreinigd baggerslib uit de zandmaasprojecten te bergen. In de omgevingsvergunning milieu zijn overigens geen acceptatiecriteria of beperkingen gesteld aan de aard en samenstelling van de materialen die geborgen mogen worden.

10.3 Resumé

In de was-en bezinkvijver wordt een hoeveelheid niet-vermarktbaar zand opgeslagen. Deze berging heeft een capaciteit van meer dan 25.000 ton als genoemd in categorie 5.4 van bijlage I van de Richtlijn industriële emissies. Er geldt echter een uitzondering voor stortplaatsen voor inerte afvalstoffen, waar in dit geval sprake van is.

Bijlagen

Hoofdstuk 1 Inleiding

StAB-1.1	Plan-Mer
StAB 1.2	Fotobijlage
StAB-1.3	Werkplan "realisatie CVI Haven Raaieind"
StAB-1.4	Tijdelijke situatie (aanlegfase, ontgroning plangebied)
StAB-1.5	Start exploitatie en einde ontgroning
StAB-1.6	Eindplan na exploitatie (exclusief terrein verwerkingsinstallatie)
StAB-1.7	Plattegrond met grens inrichting/ontgrondingsgebied
StAB-1.8	Ontgrondingsvergunning en aanvraag
StAB-1.9	Watervergunning
StAB-1.10	Bestemmingsplan geluidzone Bestemmingsplan Geluidzone Centrale Verwerkingsinstallatie Raaieinde, gemeente Venlo.
StAB-1.11	Bestemmingsplan Geluidzone Centrale Verwerkingsinstallatie Raaieinde, gemeente Horst aan de Maas.
StAB-1.12	Ontheffing Flora- en faunawet

Hoofdstuk 2 Nut en noodzaak

StAB-2.1	Notitie Nut, noodzaak, werking en locatiekeuze van de CVI Zandmaas" (Grontmij, 10 december 2008)
StAB-2.2	Toetsingsadvies van de commissie voor de milieueffectrapportage, 31 januari 2013
StAB-2.3	Notitie "Centrale verwerkingsinstallatie (CVI) onafhankelijke toets varianten" (Bureau De Meent, 27 april 2009) en bijbehorend raadsstuk
StAB-2.4	Aanvullende notitie bureau De Meent, juni 2009 met bijbehorend raadsstuk
StAB-2.5	Samenvatting onderzoeksrapport en persbericht van Nederlandse Vereniging van Leveranciers van bouwgrondstoffen

Hoofdstuk 3 Strijdigheid ruimtelijk beleid

StAB-3.1	Relevante passage uit POL
StAB-3.2	Relevante passages uit samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente en CVI B.V.

Hoofdstuk 4 Natuurwaarden

StAB-4.1	Natuurtoets
StAB-4.2	Uitgevoerd hydrologisch onderzoek
StAB-4.3	Monitoringsplan

Hoofdstuk 5 Archeologie

- StAB-5.1 RAAP-rapport 2156, 29 mei 2012
- StAB-5.2 Hazenberg-rapport, 16 februari 2012
- StAB-5.3 Selectiebesluit provincie 30 november 2012

Hoofdstuk 6 Geluidhinder

- StAB-6.1 Tekening ontsluiting

Hoofdstuk 7 Akoestische beoordeling

- StAB-7.1 Bronmeting breekinstallatie Duitsland
- StAB-7.2 Offerte omkasting

Hoofdstuk 8 Laagfrequent geluid

- StAB-8.1 Notitie LBP-Sight 18 september 2014
- StAB-8.2 Meetrapport LFG installatie Knappheide in Weeze (D) met oplegnotitie van LBP-Sight

Hoofdstuk 9: Trillinghinder

- StAB-9.1 Overzicht industrieterrein Océ
- StAB-9.2 Luchtfoto